

Amerikada bir Malî iskandal

Amerikadaki siyasi hayatın hususiyetlerinden biri de şudur: Hükümet iktidarı bir fırkanın elinden diğer fırkanın eline geçer geçmez, siyasi ve malî iskandal şeklinde tebarüz eden bir takım tetkikata başlanmasın. Herkesin gözleri önünde kirli çamaşır yıkamak mahiyetinde olan bu tetkikatın hedefi, eksiya galip fırkanın intihabatta mağlûp olmasına çalışan zümreleri cezalandırmak, yani intihabatta kazanan fırka aleyhine tecelli eden hareketlerden dolayı intikam almaktan ibaret olmakla beraber, eksiya her iki tarafın da lekelenmesi ile neticelenmektedir.

Roosevelt devri de Amerikada böyle bir iskandal ile başladı. Harbin kapandığı devirdenberi Amerikan beynelmilel istikrazlarına vâsta olan Morgan namındaki maruf banker grubu hakkında bir Ayân tetkikatına başlanmıştır. Morgan hakkındaki tetkikatın ne dereceye kadar son intihabatta bu zümrenin faaliyeti ile alakadar olduğu malûm değildir. Şu muhakak ki eğer Roosevelt yerine Cumhuriyetçiler kazanmış olsalardı bu tetkikatın yapılması mevzu bahis olmazdı. Morgan Bankası Harbiyümünde İtilâf devletlerine yapılan istikrazlara vâsta olmuş ve İngiliz Hükümetinin bankerliğini yapmıştı. Bu yüzden müessesesi milyonlarla dolar kâr temin etmiştir.

Ancak tetkikatın hedefi, banka- nın meşru şekilde kazandığı komisyonları hesaplamak değildir. Memlekette nüfuzlu adamların yardımını temin etmek için bankanın kullandığı vasıtaları anlamak ve vergi kaçaklığı olup olmadığını meydana çıkarmaktır.

Ayân Komisyonunun tetkikati banka şeriklerinin her iki noktasında da suçlu olduklarını gösteriyor. Milyonlarla dolar vergi kaçaklığı olduğu meydana çıkarıldığı gibi, bankanın müşterileri arasında nitteveffa Cümhurreisi Coolidge'in, Cenevre silâhsızlanma konferansında Amerika murahhası bulunan Mr. Norman Davis'in, simdi ki Maliye Nazırı Mr. Woodin'in, General Pershing'in, Miralay Lindberg'in isimleri bulunmaktadır. Dikkate şayan olan nokta şudur ki banka "hatırı sayılması lazım gelen müşteriler", namını verdiği bu zevata, borsadaki fiatlerden daha aşağı fiatlerde esham satmış. Sonra bunları yükseltmiş ve müşterilerine külliye paralar kazandırmıştır. Filhalka defterlerdeki kayıtlarda bu muamelelerde bir aykırılık olmakla beraber, isimlerin ehemmiyeti itibarile muameleler dikkate şayan telâki edilmektedir.

Ayân tetkikat komisyonunun mesaisi beynelmilel borçlar meselesini tenvir edecek mahiyette bazı hakikatler meydana çıkarmıştır. Almanya'ya yapılan hususi ve kısa vadeli istikrazların mühim bir kısmının geri alınmayacağı anlıyan bu bankerler, Amerika Hükümeti üzerine nüfuz istimal ederek, taahhüt borcunu affettirmeye muvafak olmuşlar ve bu suretle hususi borçların tahsilini kolaylaştırmışlardır. Bu itibarla beynelmilel borçlar meselesi Amerika Hükümetinin Amerika bankerleri namına alacaklarından vazgeçmesi şeklinde tecelli etmiş görünüyor. Dünya efkârı umumiyesi şimdiye kadar, bu borçlar meselesinin yalnız beynelmilel safhasile meşgul oluyordu. Ve mesele nüfuz edilemiyordu. Amerikanın dahili politikadaki noktalarının bakılmadığı meselesinin mahiyeti tebarüz etmektedir. Görülüyor ki İtilâf devletleriyle olan borçların affı, Amerikanın nazırında şundan ibaret: Hükümetin alacaklarından vazgeçmesi ve bankaların alacaklarını tahsil etmelerini kolaylaştırması. Yani harice yapılan istikrazlardan doğacak yükü, bankaların üzerinden alıp ta hükümetin, yani vergi ashabının sırtına yüklenmesi. Ve bu bakımdan görülünce borçlar meselesinde Amerikanın müşkül-pesent olmasının manası daha kolay anlaşılabilir.

Ahmet ŞUKRU

Saracoğlu Şükrü B. Dün Mecliste İzahat Verdi

Osmanlı bankası ile yapılan itilâfın esasları

Saracoğlu Şükrü Bey itilâfın esaslarını Mecliste anlattı

İsmet Paşanın mecliste beyanâtı

Başvekil İsmet Paşa Hazretleri

ANKARA, 10 (A.A.) — B. M. Meclisi bugün reis vekili Refet Beyin riyasetinde toplanmıştır.

Osmanlı Bankası imtiyaz müddetinin uzatılması hakkındaki kanun müzakere ve kabul edilmiştir. Kanunun müzakeresine başlanırken söz alan Adliye Vekili Saracoğlu Şükrü Bey şu beyanatta bulunmuştur:

— Muhterem arkadaşlarım, beş altı aydanberi banka ile devam edelmekte olan müzakerelerin vermiş olduğu netice şu kâğıdın üzerinde mu kavele şeklinde tertip ve tanzim edilmiş, hükümetin ve encümenin tetkikatından geçtikten sonra sizlerin nazartasvibinize arz edilmiş bulunuyor. Müsaade buyurursanız bunun ihtiva ettiği maddeler üzerinde kısaca tevakkuf ederek, esasen malûm olan malûmatımızı, yeni ilâve edilmiş olan şeylerle bir kere daha sizlere hatırlatmış

(Devamı 5 inci sahifede)

Londra konferansı yarın saat 11 de açılıyor!

Hummalı bir hazırlık var, konferansı kral açacak, T. Rüştü Beyin temaları

Londrada murahhaslara konan ad: "Dünyaya refah getirecek melekler.."

LONDRA, 10 (Suretimahsusada gönderdiğimiz arkadaşımızdan) — Londra şehri Cihan iktisat konferansına gelecek olan murahhasları kabul için bütün hazırlıkları yapmıştır. Tevfik Rüştü Bey İngiliz siyasi mehafilile temalarına başlamıştır. Diğer devlet murahhasları da peyderpey gelmektedirler. İlk Londraya vâsil olan heyet Çin heyeti olmuştur. Londrada bu konferansa büyük bir ehemmiyet verilmektedir.

Konferans pazartesi günü (yarın) saat on birde Kral Beşinci George tarafından South Kenington'da bulunan Jeoloji müzesinde açılacaktır.

Konferansa iştirak edecek olan murahhas ve müşavirlerin miktarı (2000) e balığı olmaktadır. Bunlara Londrada şimdiden şu isim takılmıştır: "Dünyaya refah getirecek melekler.."

Murahhas heyetlerin kendi memleketleriyle telefon vasıtasile görüşmelerini için Posta ve telefon idaresince tertibat alınmıştır.

Alman Heyeti Dorchester otelinde bir kat işgal ediyor. Bunlar Almanlara mahsus hazırlıkla gelmişlerdir. Sandıklar dolusu evrak, istatistikler ve bir alay kâtipler. Posta idaresinden otelin bu katı için hususi bir uzak

İngiliz Kralı Hz.

memleketlerle görüşülecek telefon santrali konulmasını istediler. Posta (Devamı 6 ncı sahifede)

Şark vilâyetlerinde bir yardım sandığı açılacak

Umumî müfettiş Hilmi B.in beyanâtı

Mıntaka tabii istidatlarına göre hakkı olan umrana kavuşacaktır

Umumî Müfettiş Hilmi Bey

DIYARIBEKİR (Milliyet) — Umumî müfettiş Hilmi B. Vekâletle temasta bulunmak ve Şark Vilâyetleri ihtiyaçlarını temin etmek üzere iki aydanberi Ankarada bulunuyordu. Üç gün evvel Diyaribekire döndü ve büyük merasimle karşılandı. Kendisinden Milliyet için bir mülâkat istedim. Beni nezaketle kabul ederek sorduğum suallere şu cevapları verdi:

— Umumî müfettişlik mintakası dahilinde ne gibi imarat yapılacaktır? Bu husustaki tasavvuru âlileri nedir?

— Mintakanın tabii istidatlarına göre hakkı olan refah ve umrana kavuşması Umumî Müfettişliğin esas hedefidir. Devlet ve Vilâyet bütçelerinin tahammülü nisbetinde her sene bu yolda muntazam adımlar atmakta devam edecektir. 933 mali yılı için her vilâyette bir çok medeni tesisata girişmeye hazırlanmış bulunuyoruz. Bunların vücut bulması için Vilâyet bütçelerinin tastiki akebinde faaliyete girişilecektir.

Devlet bütçesinden bu seneki faaliyetime kifayet edebilecek kadar tahsisat

(Devamı 5 inci sahifede)

Yeni kadrolar Hazırlanıyor

Deniz ve Hava müsteşarlığı teşkilâtı için bir komisyon faaliyete geçti

Deniz ve Hava Müsteşarı Sadullah B.

Ankaradan avdet eden Deniz ve Hava Müsteşarı ve Seyrisefain Umum Müdür vekili Sadullah Beyin riyasetinde, dün öğleden evvel bir içtima yapılmıştır. Bu toplantıda, Akay Müdürü Cemil, Devlet Denizyolları Müdürü Sadeddin B. ler bulunmuşlardır. İçtimada, 30 haziran akşamından itibaren Seyrisefain'in tatili faaliyeti yerine kaim olacak Akay, Devlet Denizyolları İşletme ve Havuz - Fabrikalar Müdürlükleri teşkilât ve kadrolarının tespitine başlanmıştır.

Aynı maksatla öğleden sonra da tâli bir komisyon toplanarak çalışmıştır.

Klavuzluk işlerinin 1 temmuzdan sonra İstanbul Deniz Ticaret Müdürlüğüne devredileceği anlaşılmıştır. Bu müdürlüğe İktisat Vekâleti Deniz Ticaret Şubesi Müdürü Müfit Necdet B. tayin edilmiştir.

Havuz ve Fabrikalar Müdürlüğüne kimin tayin edileceği de bugünlerde belli olacaktır.

Diğer taraftan Seyrisefain'in mevcut memurları arasında yapılacak tas-

(Devamı 2 inci sahifede)

İktisat vekili bugün geliyor

İktisat Vekili Celâl Bf. bugün saat 8,5 — 9 da Ankara'dan Haydarpaşa'ya vâsil olacak trenle Ankara'dan şehrimize gelecektir.

***

ANKARA 10 A.A. — Londra'da toplanacak para ve İktisat konferansına iştirak edecek murahhaslarımızdan İktisat Vekili Celâl Bey bugün 12,30 da hareket eden muhtelit katarla Londra'ya gitmek üzere şehrimizden ayrılışı; istasyonda İktisat Vekâleti erkânı ve bir çok dostları tarafından uğurlanmıştır.

Gazi heykeli

İzmitte رکزdedilecek Gazi heykeli heykeltıraş Nejat B. tarafından yapılmıştır. Mermer kaidesile beraber 6,50 metredir.

Gerek modelâji, gerekse tunca dökülmesi heykeltıraş Ali Nejat Beyin atölyesinde ihzar ve ikmal edilmiştir. Resimde de görüldüğü gibi heykel Gazi Hazretlerinin kumanda eder vaziyette göstermektedir. Yarın İzmitte naklolunacaktır.

Tren kazasının dehşet verici tafsilâtı geldi!

Sular üzerinde yüzenler, sel ile akanlar, parçalanmış vagonlar, ölen ve yaralananların feci hikâyesi

Nafia Vekilinin gazetemize beyanâtı

ANKARA, 10 (Telefonla) — Dün geceyarısına kadar tren kazası etrafında alabildiğim haberlerin umumî hatlarını bildirmiştim. Bugün de kazaya uğruyan trenden Ankaraya gelmekte olan bir gazeteci arkadaşımızın "Türk Sözü gazetesi İdare Müdürü Coşkun Beyin, kaza mahallinden aldığı notları bildiriyorum:

Saat 15.20: Tren, Sazak'a kadar ârızasız geldi. Sazaktan sonra tuvan halinde bir yağmur başladı. Ovanın her tarafında bir gürültü var. Gök gürültüleri şekillenmiş ve yere inmiş sanılıyor. Bir yarmadan geçiyoruz. Etrafımıza kendiliğimize bakmaya meydan kalmadan hatırı sayılır bir sadme ile pencerelere koşuyoruz. Lokomotif dingillerine

kadar suya dalmış buluyoruz. Mühim bir felâkete doğru ilerlediğimiz korkusu içimize çöküyor. Fakat ne yapılabilir? Feci bir emrivâkie doğru ilerliyoruz. Yağmur ve dolu, toprağı boyuna kamçılıyor. Sel, artık birbiri ardı sıra kopup gelen seyyâl kaya parçaları önüne gelen her şeyi devirerek, koparak ve ezerek yuvarlanıyor. İmlâ hattını dolduran suda sürü sürü konyunların yalnız başları görünüyor! Mevzii bir kıyamet.

Saat 15.20: Bir köprüden geçiyoruz. Birden şiddetli bir sadme ile bütün tren sarsıldı. Çetin bir gürültü, müthiş bir felâkete haber verdi. Lokomotif ve hemen arkasındaki furgon ile ikinci mevki yolcu

(Devamı 5 inci sahifede)

İstanbul, hasta şehir

Şimdiye kadar hep teferrüatla uğraşmış, esasa bakan olmamış

İstanbul'un planını yapmak üzere mütehasıslar arasında açılan müsabakaya girmiş olan Fransız şehircilik mütehasısı M. Alfred Agache İstanbul'da tetkikatına başlamıştır.

Mütehasıs tetkikatını bu ay sonuna kadar bitirecek raporunu yazmak üzere Paris'e gidecektir.

Dün Perapalas otelinde M. Agache'i ziyaret ederek İstanbulu nasıl bulduğunu, ve yapılacak şehir planında ne gibi esaslar nazarı dikkate alınmak lazım geldiğini sorduk. M. Agache bize dedi ki:

— İstanbul şehri bir hasta ise bir şehir mütehasısı da bir hekimdir. Hastalık ne kadar tehlikeli olursa vak'a da hekim için o kadar enteresan olur. Bu sebeple İstanbul şehri de biz şehir mütehasısları için çok istifadeli bir mevzu- dur.

Şehrin İstanbul kısmı hakkında tetkikata başladım. Bu hastayı şimdilik muayene ediyorum nabızını, sinirlerini,

M. Alfred Agache

kalbini yuklıyor, hararetini ölçüyorum. (Devamı 6 ncı sahifede)

Suikast, zannedildiğinden çok daha şümüllü..

Yunanistanda siyasî vaziyetin birden bire karışması ihtimali vardır

Mürettepleri kralcılar olduğu anlaşıldı

ATINA 10 A.A. —

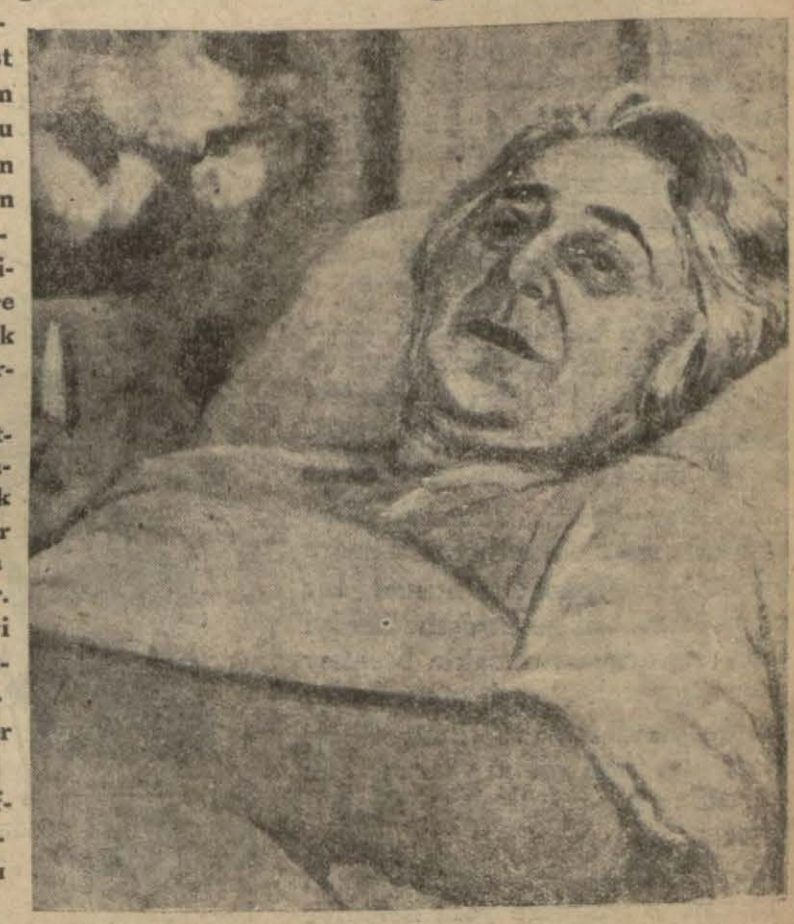
M. Venizelos suikast meselesi dolayısıyla emniyet müdürü ile bu daire memurlarından iki mühim şahsiyetin tevkifi, ve buna benzer daha başka tevkifatın yapılmak üzere olduğu haberi büyük bir heyecan uyandırmıştır.

Hükümetin istifa etmesine ve Condylis tarafından diktatörlük ilân edilmesine dair bir çok şayialar çıkmışsa da tekliz edilmiştir. Hükümet bu meseleyi tamamen meydana çıkarmak istiyor ve gayet şiddetli tedbirler almıştır.

Meselede kral tarafı çok mühim zevatın alâkadar oldukları söyleniyor.

Şurası muhakkaktır ki, suikast geniş bir

teşkilât, birçok şeriki cürüm ve bilhassa çok para ile yapılmıştır. Bu itibarla tah-

Madam Venizelos hasta yatağında..

kikat mühim ve beklenilmeyen hakikat- (Devamı 6 ncı sahifede)

Tarihî tefrika: 29

Yıldızdan Ordu Köşküne

Yazan: S. N.

Her hakkı (Milliyet) indir.

PATRIKHANELER MESELESİ

- 5 -

Rus Başkumandanını tebrik (!) eden Ermeni Patriği! — Ahmet Vefik Paşanın mukabelesi ve Abdülhamide verdiği sert cevap. — Rum Patrikhanesi de Ayastafanosu tebrik ve temenni (!!) heyeti gönderiyor!

1877 — 1293 Rus muharebesi, Türkler ve Türkiye için, bakiki bir felâket olmuştu. Türk ordusu, hemen her cepheye yeniliyor, ya esir düşüyor, ya geri çekiliyor.

Sarayın, ordu ve kumandaya müdahalesi bu kahkari hezimetin daha taci ve daha teskil etmekte idi. Şerefîle dayanan bir "Plevne" vardı. Fakat nihayet o da silahlarını teslim mecbur olacaktı.

Rus ordusu, her taraftan ilerliyor, tehlikenin önünü almak, düşmanı durdurmak kabil olamıyordu. Saray da Babıali de telaşa eli. Milletten eli böğüründe kalmış, yüreği, kan ağlıyordu:

Lâkin bu vaziyetten sevinenler de vardı: Patrikhaneler ve onun tevabii...

Asırlarca birbirlerini komşuluk hakkı geçerek yaşamış vatandaşların, bir kısmının içi sızlarken, kalbi yanarken, bir kısmının da keyiflerine, neselerine haddü payan oluyordu.

Rus ordusu Ayastafanosu (Yeşilköy) girmiş, ordu baş kumandanı Grandük Nikola, Barutu başlarını meşhur köşkünü karargâh ittiğiz etmişti.

Artık patrikhaneler için gün doğmuştu. Eskiden bir az haya edip çekiniyorlar, hislerini açığa vurmayıp ya korku veya maslahat icabı, gizliyorlardı. Rus ordusu Ayastafanosu dayananın bütün haya ve riya perdeleri yırtılmıştı.

Ermeni Patriki Nerses Efendi riyasetinde bir Ermeni heyeti mahsusası Barutbaşlarını köşküne giderek: hükümeti matbuatlarına karşı ihzar ettiği zaferden dolayı; Grandük Nikolaya arzı tebrikat! ettikten başına, akdi mukarrer meşhurlahada kendilerini rehalar! esbabına itina olunmasını temenni etmişti.

Patrik Efendi bu suretle vazife tabiiyetini makûsen ifadan sonra İstanbul dönmüş ve ertesi günü patrikhane de cemaati müteberanına Grandükten aldığı vaitleri müjdelemişti.

Bu tebrüklerin, müjdelerin, akla durgunluk veren bir mabadi var. Patrik Efendi, bir kaç gün sonra patrikhaneye ait mühimce bir isten dolayı Babıaliye gidiyor, Başvekil Ahmet Vefik Paşayı ziyaret ediyor.

Ahmet Vefik Paşa, patriğin, patrikhanelerin marifetini duymuş, biliyordu. Patrik Efendinin hangi yüz suratla başvekâlete müraacat edebildiğini hayret ve taaccüp etmişti. Ahmet Vefik Paşa merhum, sert bir adamdı; patrik efendi yi karşısına almış, açmış ağzını, yumuş gözünü bir temiz haşyarak, etkilerini mukabelesiz bırakmıştı.

Bu acı mukabele üzerine Patrik Efendinin ne yaptığı, nasıl bir tavır, vaziyet takındığı tasavvur olunur. Utanacak, edebile önüne bakacak değil mi? Nersis Efendi, evvelâ şaşırır gibi olmuş. Çünkü kendilerini o kadar kuvvetli buluyor ve devaynânda görüyorlardı ki böyle bir mukabele görmek hatırlardan, hayallerinden bile geçmiyordu.

Patrik Efendi, Ahmet Vefik Paşadan bu zilgıtı yiyince doğru saraya

Yarın:

PATRIKHANELER MESELESİ

- 6 -

Patrikhanelerin köhne imtiyazları. — Adliye ve Mezahip Nezaretleri ile Rum Patrikhanesi arasındaki ihtilâf. — Patrikhane, Adalara sahip çıkıyor!

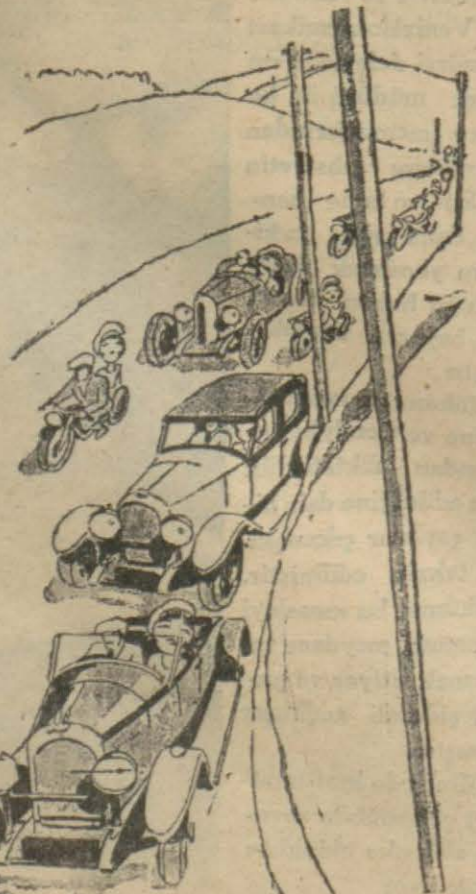
23 Haziran cuma: Otomobil yarışları

Yarış hazırlıkları hararetle devam ediyor

23 Haziran cuma günü yapılacak ikinci otomobil sür'at yarışlarına girecek amatör ve profesyoneller arasında şimdiden heyecanlı bir dedikodu başlamıştır. Bu seneki rekorun kimin tarafından kırılacağı merakla münakaşa edilmektedir.

Geçen yıl kendi rekorlarını tesis edenlerin bu sene daha kuvvetli otomobillerle yarışa girecekleri anlaşılacaktır. Bu otomobiller içinde 75 - 85 - 100 beygir kuvvetinde makineler vardır... Bunlardan başka kurs serisine dahil olmak üzere bir amatör Fransadan hususî bir yarış otomobili getirmiştir. Bu iyi bir yarış arabası olmakla beraber yarışa girecek seri otomobiller içinde bundan daha kuvvetlileri olduğuna nazaran bu yarışın çok iddialı ve heyecanlı olacağı anlaşılıyor.

Yarış günü sabah saat dokuzda Şişli ile Büyükdere yolu belediye ve zabita tarafından kapatılacağına nazaran yarış seyretmek isteyen meraklıların daha erkenden kordonu geçmeleri lâzımgörecektir.

Geçen yıl yarışa 14 otomobil girmişti. Bu yıl bu yekûnun çoğalacağı anlaşılıyor.

Bunlara ait tafsilatı peyderpey vereceğiz.

HARİCİ HABERLER

Sovyetler Ve Amerika

Amerikanın resmen tanıyacağı bildiriliyor

PARIS, 10 A.A. — NevYork iktisadi ve mali ajansı hususi muhabirinin, iyi haber alan mali mehafilden öğrendiğine göre, Amerika hükümeti, birkaç güne kadar Sovyet hükümetini resmen tanıya caktır.

Amerikada sıcak dalgası

NEVYORK, 10 A.A. — Üç gündüncüberi Amerikada şiddetli bir sıcak dalgası vardır. NevYorkta hararet 34 derecedir. Illinois hükümeti içinde sıcakta 23 kişi ölmüştür. Philadelphia 30,000 talebe evlerine gönderilmiştir. Halk plajlara dökülmektedir. Birçok kişiler bu yüzden boğulmuştur.

KAHİRE, 10 A.A. — İki gündüncüberi Mısırda, bir sıcak dalgası vardır. Dün Kahirede sıcak gölgede 46 derece idi.

Roosevelt ve kongre

VAŞINGTON, 10 A.A. — M. Roosevelt kongrenin derhal tehirine mâni olan başlıca müşküllerin önüne geçmiş gibidir. Kongrenin reisiçinmura isyan etmiş bir vaziyette olduğunu söylemek mübalağa olur, fakat kongrenin reisi-cumhurbaşkanı şahsi faaliyetinin bir hududu olduğu hakkında vaziyet almamış olduğunu da söylemek doğru değildir. M. Roosevelt, en büyük mukavemeti beynel mül siliyasette buluyor. Bu millî partilist tamayülleini yeniden baş göstermesi gelecek ayların siyaset inkisafında ağır basmak tehlikesini gösteriyor.

Mattern yolda

NEVYORK, 10 A.A. — Mattern'ın dostları Port ve Gatty rekorunu artık kıramayacağını söylüyorlar, filhakika onlardan 1,400 mil geride kalmıştır.

Romanya kralının kardeşi seyahata çıkıyor

BÜKREŞ, 10 A.A. — Romanya Kralı Karol'un kardeşi prens Nikolanın Romanyalı tayyareci Opreis'in idare ettiği bir tayyare ile yakında Avrupa'ya bir hava seyahatine çıkacağı söyleniyor. Aynı tayyare ile Prens Amerikada da bir seyahat edecek ve Romanyaya, İtalya ile Yugoslavya uğradıktan sonra dönecektir.

Prens Nikolas, bu seyahati, Romanya krallığı prensi unvanını yapmaktadır. Siyasi muhafız bu hadiseyi, prensin kardeşi kral ile barışması olarak telâkki etmektedir.

Çekoslovakya'da Hitlerciler

PRAG, 10 A.A. — Yüksek Silezya hududunda Helucin de Hitler'ciler kargaşalık yapmaktâ devam ediyorlar. Dün sabah, Lüdgarovic'de iki delikanlı Alman bayrağını çekmişler ve kaçmışlardır.

Son günlerde kargaşalık yapan dokuz kişi tevkif edilmiş, ve Alman nazı fırkası kâtipliğinde taharriyat yapılmıştır.

"Siyah Gömlek", filmi

PARIS, 10 A.A. — "Siyah Gömlek" adlı İtalyan filmi bugün Pleyel sinemasında gösterilmektedir. İtalyan elçisi ile jeneral konsolosu, birçok diplomatlar ve siyaset âleminde mensup büyük adamlar ve 3,000 e yakın kimseli seyretmişlerdir. Bu film bütün seyirciler tarafından hararetle surette alkışlanmıştır.

Milliyetçi sosyalistlere yeni iltihaklar

BERLİN, 10 A.A. — Volf Ajansından: Milliyetçi Alman cephesinin tanınmış simalarından olan Kolonya Darülfünunu tarih müdürü M. Martin Spahn ile "Milliyetçi Alman mücadele birliği" adlı teşkilâtın liderlerinden iki kişi milliyetçi Alman cephesinden ayrılarak Milliyetçi sosyalist teşkilâtına girmişlerdir. Bu 3 kişi bu hareketlerine sebep olarak demişlerdir ki:

"Parlamentarizm sistemi, devlet ve fırkalar ölmüşlerdir. İşte bunun içindir ki, Hitler hareketine iştirak ediyoruz."

İkinci 5 senelik plân

MOSKOVA, 10 A.A. Tass Ajansından: Üç milyar ruble olarak 1 mayısta ikinci beş senelik plân için yapılmış olan istikrar 20 günde 3 milyar 50 milyon ruble ile kapanmıştır.

Gandhi'nin gözleri görmüyor

BOMBAY, 10 A.A. — Doktorlar Gandhi'nin göz adalelerinde dermansızlık gördükleri için, Mahatma gazeteleri kendisi okumaktan vazgeçmiştir, oğluna okutup dinliyor.

Hint şahsiyetlerinin siyasi mahpusların affı ve hükümetin Gandhi ile tesriki mesaisi için yaptıkları teşebbüs müsbet bir netice vermemiştir. Hindistan kral vekili, sivil itaatsizliğe bir nihayet verilmedikçe hiç bir müzakereye girmek istememektedir. İtaatsizlik hareketinin son günü salı günüdür. Gandhi'nin ne vaziyet alacağı merakla bekleniyor. Zannedildiğine göre hapse girebilme için vücutte rahatsız olduğu müddette yeni bir teşebbüse girişmeyecektir.

BOMBAY, 10 A.A. — Gandhi'nin oğlu bu ayın 20 sinde evlenecektir.

Amerika Taksiti istedi

İngiltere biraz verecek, Fransa hiç bir şey..

VAŞINGTON, 10 A.A. — Amerika hükümeti borçlu devletlere 15 bazar taksitinin geldiğini hatırlatan bir rer nota göndermiştir. Bundan evvelki taksitte de bu usul tatbik edilmiştir.

Hepsini mi?

VAŞINGTON, 10 A.A. — İngiliz kabinesinin 15 haziran taksitinin ödenmesi için bir karar almış olması, bu gün katı surette bu mesele hakkında bir karar verilmiş olmasını bekleyen siyasi mahafilli hayretler içinde bırakmıştır.

Fransanın perşembe günü hiç bir te diyetta bulunmayacağı za'nediliyor, zira, meclisin önünde evvelde vermiş olduğu karardan dönmek ihtimali olmadı kaydediliyor. Esasen Fransanın bu vaziyeti Vaşingtonda malûm idi ve nazarı itibara alınıyordu.

Birazını mı?

LONDRA, 10 A.A. — Kabinenin toplanması neticesi olarak Amerikanın İngiltere sefiri, Amerika hükümetine 15 haziran taksiti için açık bir teklifte bulunmak üzere talimat almıştır.

Bu talimat hakkında hiçbir haber ve rilmış olmamasına rağmen iyi haber alan kimseler, İngilterenin borçlar meselesi hakkında müzakerelerin neticesini intizaren 15 haziranda Amerikaya — küçük birşey — vermesini teklif edeceğini söylüyorlar.

Sanki ödemiş

LONDRA, 10 A.A. — (Manchester Guardian) gazetesi 15 haziranda gelecek olan taksit için İngilterenin Amerikaya yaptığı teklif münasebetile sunları yazıyor:

«İngiliz hükümeti kabul etmemiz lâzım gelen te'dbirli bir hareket yapmıştır. Böyle bir hareket, kongrenin müdahalesi olmadı taktirde M. Roosevelt'in borçlar meselesi için bir hal çare si teklif edeceğini bilen Amerikada fena bir şekilde karşılanamaz. Yapılmaktan çekinmekle ilgili lâzım gelen ve gânc şey, geçen taksitte yaptığımız gibi hareket etmemek, yani, sanki son taksiti veriyormuşuz gibi görünmemek tir. Çünkü böyle bir hareketi haklı gösterecek hiç bir sebep yoktur.

Dörtler Toplanıyor mu?

Dör başvekilin Romada toplanacakları bildiriliyor

ROMA, 10 A.A. — Gazeteler, M. Mussolini, M. Hitler, M. Daladier ve M. Mac Donald arasında Roma'da bir konuşma yapılması mevzuu bahsolduğunu bildirmektedir.

Roosevelt ve misak

VAŞINGTON, 10 A.A. — M. Roosevelt, dörtler misakının imzalanmasını istikbal için iyi bir fal olarak görüyor.

Avrupanın, diyor, başlıca devletleri arasında sulhun idamesi için yapılmış olan bu misak, Cenevre ve Londra konferanslarının muvaffak olmaları için gayret sarfedenleri cesaretlerini tazelemelidir.

Amerika hükümeti, birbirine zıt millî ülküler yerine beynelmül bir anlaşmanın yerleşmesini herkesin menfaati için ve memnuniyetle karşılar.

On sene sulh

LONDRA, 10 A.A. — Manchester Guardian gazetesi, dörtler misakının ana çizgilerine bakılırsa, diyor, bunların gelecek 10 senede Avrupa sulhu için esaslara sahip olduğu görülüyor. Misak imza edenlerin bu esaslardan istifade edeceklerini ümit etmek lâzımdır.

Beyaz ve mavi kitaplar

PARIS, 10 A.A. — Hariciye nezareti, dörtler misakının muhtelif metinleri ile devletlerin bu hususta yaptıkları tebliğleri toplayan mavi bir kitap neşretmiştir.

ROMA, 10 A.A. — Londra'dan gelen bir habere göre İngiliz hariciye nezareti dörtler misakı hakkında bir beyaz kitap hazırlamaktadır. Bu kitap, gelecek hafta içinde Avam kamarasında verilecektir.

M. Daladier'ye itimat

PARIS, 10 A.A. — 245 rey karşı 247 rey ile parlamento M. Daladier'ye itimat rey'i vermiştir.

Hitler nereye gidiyor?

BERLİN, 10 A.A. — Başvekil Hitler tayyare ile hareket etmiştir. Nereye gideceği belli değildir.

Şarkî Çin demiryolları

MOSKOVA, 10 A.A. — Tass Ajansından: Japonya sefiri M. Otta Japon hükümetinin Mançuri hükümetine, şarkî Çin şimendiferlerinin satılması ve bu husustaki müzakerelerin 25 haziranda Tokio'da başlanması hakkında Sovyet Rusya hükümetinin muvafakatini tebliğ ettiğini, hariciye komiserliğine bildirmiştir.

SON DAKİKA

İstanbul - Eskişehir hattında bir kazanın önüne geçildi

ANKARA, 10 (Telefonla) — Bugün kaza yerinden aktarma edilen yolcular Eskişehir istikametinde yoluna devam ederlerken hat üzerinde yeni bir hadise duyulmuştur. Haydarpaşa istikametinde Eskişehir'den 10 kilometre ileride sel hattı basmış ve bir menfezi götürmüştür.

Nafia Vekâleti seyrisefer emniyetini temin için katarları tutmuş ve sel çekilmeden hareket etmemelerini emretmiştir. (Sel) in bu gece çekilmesi ve tamir yapılarak açılması muhtemeldir.

B. Millet Meclisinin yaz tatili

ANKARA, 10 (Telefonla) — Büyük Millet Meclisi bu hafta zarfında her gün toplanmak suretile belki de salt günün yaz tatiline karar verecektir.

İstanbul treni Ankaraya vardı

ANKARA, 10 (Telefonla) — İstanbul yolcularını aktarma suretile getirmekte olan tren bu geceyarısı sonra buraya varmıştır. Meclis Reisi Kâzım Paşa da bu trenle gelmiştir.

Maliye vekili mezuniyet aldı

ANKARA, 10 (Telefonla) — Maliye Vekili Abdülhalik Bey iki ay mezuniyet almıştır. Mezuniyetinin bir kısmını Yalovada geçirmek üzere bugünlerde İstanbulda gidecektir.

Devlet şurasının yeni azaları

ANKARA, 10 (Telefonla) — Bugün Mecliste Devlet Şurasında münhal bulunan dört azalık için intihap yapılmış ve gösterilen namzetlerden Bursa Valisi Fatin, Bilecik Valisi Emin Beyler Dr. Kılışlı Rifat ve sabık İstatistik Müdürü Nuri Beyler seçilmiştir.

Ali Fuat Pş. Mecliste alkışlandı

ANKARA, 10 (Telefonla) — Konya meb'usluğuna intihap edilen Ali Fuat Paşa bugün Mecliste tahtif edilmiş ve alkışlanmıştır.

Mecliste reddedilen bir teklif

ANKARA, 10 (Telefonla) — Bazı meb'usların imzası ile kantariye resmi hakkında verilen kanun teklifi Dahiliye Encümeninde görüşülmüş ve bugün heyetiumumiyeye sevkolunmuştu. Müstacelen müzakere istenen bu teklif reddolunmuştu. Teklife göre ithalât ve ihracat iskelesi olan beldelerle nüfusu 50 binden ziyade bulunan beldeler arzı ettikleri takdirde ve hükümetin muvafakati alınarak ihtiyari olan tarifi ve ölçü resmini mecburi resme tahvil edebileceklerdi.

Reddedilen bu teklifin yerine oktravanın kalkması ile mutazarrat olan bazı belediyeler lehine Meclise yeni bir teklif yapılması muhtemeldir.

M. Daladier mühim bir nutuk söyledi

PARIS, 10. A. A. — Hükümetin u mumi siyasetine ait istihzah takrirlerinin müzakeresi M. Daladier'ye mühim bir nutuk söylemek fırsatını vermiştir.

Mümâileyh nutkunda, hükümetin Londra konferansında alacağı vaziyeti tasrih etmiş ve dörtler misakı hakkında tasrihatta bulunmuştu.

Mebusan meclisi Londra müm essilleri bulunan bütün milletlere ve bilhassa M. Daladier'nin gayet büyük bir vuzah ile tasrih etmiş olduğu dörtler misakını imza etmiş bulun an devletlere samimi teşriki mesafide bulunmak siyasetinin gaye ve v astalarını büyük bir ekseriyetle tasvip eylemiştir. Küçük itilâfın dost devletlerine ve Lehstana hitaben söylenen sözler ve İtalya ile İngiltereye karşı teşekkür mekâmında sarfedilen cümleler heman heman meclisin heyeti umumiyesi tarafından alkışlanmıştır. M. Daladier, hükümeti tarafından kabul edilmiş olan itimat takririnin rey'e konması istemiyordu. M. Marin, M. Flandin ve M. Franklin Bouillon gibi meb'uslar bir takım ihtirazi kayıtlar serdetmişlerdi.

M. Daladier'nin beyanatını bu sabahki gazetelerin ekseriyeti ve bilhassa sol cenah gazeteleri harar etle selâmlamıştır.

Yeni kadrolar hazırlanıyor

(Bağ: 1 inci sahifede)

fiye hazırlıklarına da başlanmıştır.

Bunun için de bir komisyon teşekkül etmektedir. 120 küsur memurun bir kısmı tekaüde sevkedilmek suretile tasfiyeye uğryacağı anlaşılmaktadır.

Diğer taraftan Devlet Denizoyulları İşletme Müdürlüğüne geçecek sevahilbaide vapurlarının bacalarındaki forsun, Seyrüsefain'in şimdiki forsu olarak kalması kabul edilmiştir.

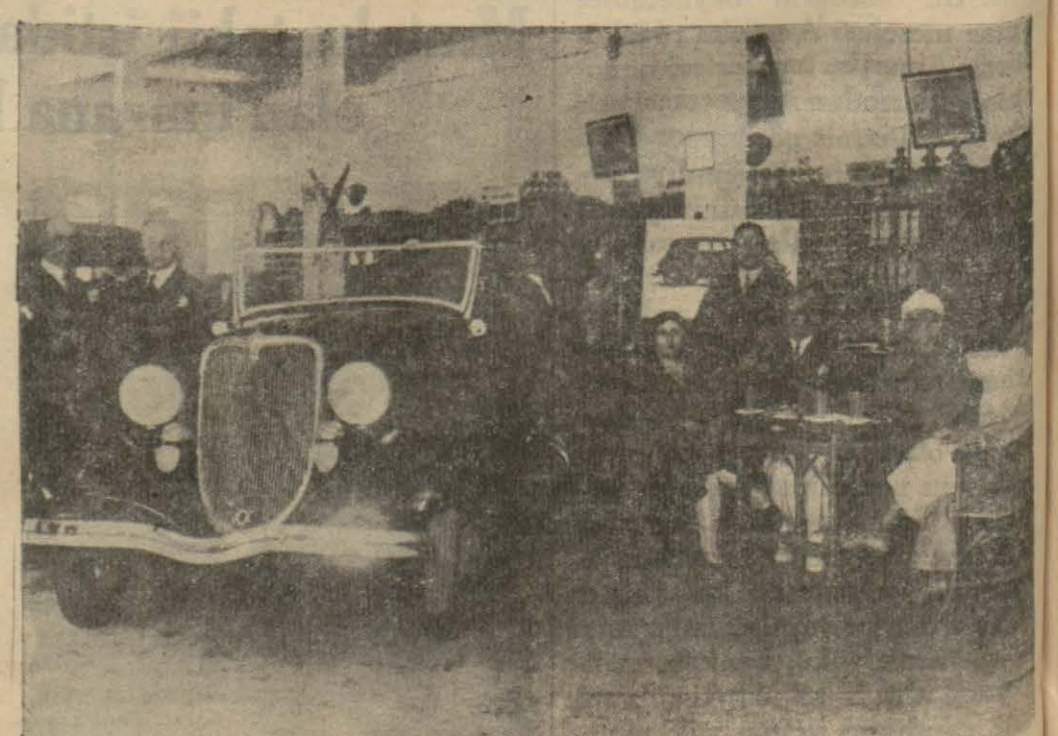
Akay vapurlarının bacalarında da, kırmızı bir kuşak ortasında beyaz aydan ibaret bir forsun bulunması tekarür etmiştir.

Sümerbank umum müdürü

ANKARA, 10 (Telefonla) — Sümerbank Umum Müdürü Nurullah Esat Bey bugün öğleyin hareket eden trenle İstanbula hareket etmiştir.

Yeni Leh sefiri Geliyor

VARŞOVA, 10 A.A. — Pat Ajansından: Polonyanın Ankara sefirliğine tayin edilen M. Georges Potocki dün öğleden sonra Varşovadan hareket etmiştir.

Ford'un yeni modeli

Ford fabrikasının 1933 V 8 modeli olarak çıkardığı otomobiller için Taksimdeki acentesinde tertip ettiği sergi dün açılmıştır. Bu sebeple bir çok otomobil meraklıları yeni sistem arabaları teftih etmişlerdir. Bu münasebetle acente tarafından davetiler şerefine bir de büfe tertip edilmiştir.

ŞEHİR HABERLERİ

Yemişlere hasret

Bu sene kış, şiddetli şöyle durun, hafif bile geçmedi. Hatta kış, şehrimizin kapısını tokmakına bile el sürmedi. Bütün bunlarla beraber bugün haziranın ortalarına doğru geldiğimiz halde yaşadığımız mevsim bahar mıdır yoksa kış mı, onu da anlayamadık. Ağaçların yapraklarındaki yeşil yaldız, hâlâ açık renk filiz yaldızdır. Baharın ilk müjdecisi olan eriyen kızırdığı, kirazın kurtlandığı ve çileğin narın sakı üzerinde son nefesini verdiği bu ayda, yemişler, henüz hamlıktan olgunluğa bile geçemediler. Herşey 10 - 15 gündür ki erik, şoportaya düşmüşler manav dükkanlarında satılan, kiraz, henüz dallardan ancak sepetilen bir yemiştir. Hele rayihası, bir iştühüs sofrasından taşan bayılma uırlar gibi şammemizi tenbih eden olgun, etli, rayihalı çileklere henüz çarşıda pazarda değil, yemişçi dükkanlarında bile yeni yeni rastlıyoruz.

Ya, rengi göze mahmurluk ve kokusu beyne uyusukluk veren yumruk iriliğinde ateşi sarı renkli kokuyla her ısırışımızda baygın tadaklarımızın kenarından çene-nize doğru sızan şeftalilere ne huşusuz, ne uzuunun bir hasretle mütehasşırız.

Sonra bıçağın ucile kabuğuna dokunur dokunmaz çatlıyan küçük siyah çekirdekli bir avuç karpuzuna benzeyen karpuzlarla hep cevher, hep usare ve hep rayiha olan o nefis kavunları ve emsalsiz sarı kahlıbarları hatırlanan enfes üzümle, bu gidişle kış ortasında yiyeceğiz?.. Bu sene bahar, bize yemişlerini ancak yazda veren ne acayip bir bahar oldu; ne geldiğinin farkında olduk, ne de geçtiğini anladık.

Baharın kirazını çileğini, çağlamı eriyini yazda, ve yazın şeftalini kayısınsın, karpuzunu kavununu kış sonunda yedikten sonra böyle yazda gelen baharla kışta gelecek yazı, felek, alsında başına çalsın.

Salâhaddin ENİS

Çıplaklar

Böyle bir cemiyet kanunen teşkil edilemez

Geçen perşembe günü Vilâyete bir şahiş gelmiş, kalem odasına uğramış, cemiyetler kanunu mucibince bir çıplaklar cemiyeti kurulup kurulamayacağını sormuştu. Fakat bu şahıs tekrar görünmemiştir. Dün bir muharririmiz Vali muavini Ali Rıza Beyi görerek böyle bir müraacaat olup olmadığını sormuştu. Ali Rıza Bey demiştir ki: "Böyle bir müraacaat yoktur."

Muharririmiz müraacaat olursa müsaade edilip edilmiyeceğini de sormuştu. Ali Rıza Bey: "Kanunî mevzuatımız ahlâka muayyer cemiyetlerin teşkilini meneder. Çıplaklık ise ahlâka muayyirdir. Binalenaleyh müsaade verilmez."

BORSA

(15 Bankasından alınan cetvelidir)

10 HAZİRAN 1933

Akşam Fıatları

İstikrazlar	Tahvilât	1940
İstikraz dahili ku-	Ergani	—
1933 İstikraz	Elektrik	—
Sark d. yolları	Tramvay	—
D. Muvabihde	Tünel	—
Gümrükler	Rihtmî	18,25
Saydî mahi	Anadolu I	44,55
Eğidat	III	46,25
T. askeriye	mesil	56,40

ESHAM

15 Bankası Na-	Bomonti	21,65
15 Bankası Na-	Terkos kupon-	—
15 Bankası Na-	suz	29,50
15 Bankası Na-	Cimento	12,85
15 Bankası Na-	İttihad dey. ko-	—
15 Bankası Na-	ponusz	218,0
15 Bankası Na-	Sark dey.	2
15 Bankası Na-	Balya	2,50
15 Bankası Na-	Sark m. ezza	2,85

ÇEK FIATLARI

Paris	12,03	Prag	15,92,75
Londra	7,13	Viyana	4,28
Nyörk	58	Madrid	5,54,50
Milano	9,07	Berlin	2,01,175
Briksal	3,40,15	Varşova	4,23,50
Atina	82,07,50	Peşte	3,43,725
Cenevre	245,375	Belgrat	38
Sofya	68,04	Bükreş	79,97
Amsterdam	118	Moskova	10,89,75

NUKUT (Satış)

20 f. Fransız	165,00	1 Şilin, Av.	24,00
1 İsterlia	720	1 Pezeta	17,00
1 Dolar	173	1 Mark	49,00
20 f. Belçika	215	1 Zeloti	24,00
20 f. İsviçre	815	1 Penga	33,00
1 Lira	26,00	20 Ley	55,00
1 Florin	85,00	1 Cernoveç	—
21 Kur. Çek	120	1 Altın	934
		1 Mecidiye	33,00
		Banknot	2,00

Takas işleri

Bir kısım tüccar müraacaatta bulundular

Geçen marttan evvel takasa dahil madeler ihraç ederek mukabillerinde getirecekleri malları bildirmeye mecbur bulunmayan veya yünlül meşucat gibi umumi bir ifade ile getirilecek malları tayin eden tacirlerin bu ithalâtı tatil edilmiştir. Alâkadar tacirlerin vuku bulan müraacaatları üzerine İktisat Vekâletince mesele tetkik edilmiş ve bu tacirlerin hukukunu teminen yeni bir kararname hazırlanmış ve haber alınmıştır.

Plâsyeler

Simsarlar gibi plâsyelerin de Ticaret Odasına kayıt mecburiyetinde olduklarına Oda meclisince karar verilmiştir.

Gayri tabii yükseliş yok

Ticaret Müdürlüğü, yeni gümrük tarifelerinin tabii üzerine piyasadaki fiyat vaziyetlerini tetkik ettirmiş ve ilk raporunu İktisat Vekâletine göndermiştir. Bu raporda, oktruva resmi yerine alınan % 10 gümrük resminin mucip olduğu değişiklikten başka eya fiatları üzerinde yükseliş görülmediği, bu hususta şikâyet te vaki olmadı, yalnız bir matbaa sahibi tarafından kağıt fiatlarının yükselişinden şikâyet edilmiş de bu kağıtların 4 haziranı gümrük resmi verilerek çıkarıldığı ve gayri tabii bir yükselişe tesadüf edilmediği bildirilmektedir ve bununla beraber, alınan emir mucibince piyasanın adım adım takip edilmekte olduğu arz olunmaktadır.

Kahve yumurta

Piyasada toptan kahve, yumurta fiatları düşmektedir. Zeytin ve sabun fiatlarında tereffü mahsustur.

Selânik panayırı

10 eylülde Selânikte açılacak beynelmül panayırı müesseselerimiz iştirake hazırlanmaktadır. Bu meydana inhisarlar idaresi de bulunmaktadır.

Gülyağ

İktisat Vekâleti gülyağı istihsalâtını tanzim için İspanyaya iki kişilik bir heyet göndermiştir. Vekâlet gülyağın taşımasına meydan vermeyecek tedbirler almaktadır. Gülyağı müstahşilleri arasında da bir birlik teşkiline çalışılmaktadır.

Mardinde petrol

İktisat Vekâleti tarafından Amerika dan bir petrol mütehasşır getirilmiştir. Mütehasşır, şimdiye kadar Türkiyenin nerelerinde petrol bulunduğuna dair tetkikat yapmıştır. Neticede Mardin civarındaki petrol madenlerinin çok zengin olduğu kanaati hasıl olmuştur. Petrol mütehasşır, kendisine refakat eden bir jeoloji mütehasşır ile birlikte, bir iki güne kadar Ankaradan Mardine gidecektir.

İktisat Vekâleti petrol araştırma dairesi müdürlüğüne, Amerikada petrol mühendisliği tahsil yapmış Cevat Eyüp Bey tayin edilmiştir.

Fransız ithalâtı

Fransaya 933 senesinin ilk 3 ayı zarfında yapılan ithalât kıymet itibarıyla 7,810,000,000 Frank tutmuştur. Aynı müddet zarfındaki ihracatı ise 4 milyon franktır.

Şikago seyahati

Sergiyeye gitmek için epeyce müraacaat var

Türk - Romen gruplarının iştirakile Amerikada Şikago'da açılan beynelmül büyük sergiye iştirak etmek isteyenler Beyoğlunda, Galatasarayda Pasaport seyahat şirketine müraacaat ederek isimlerini kaydettirmişler ve başlanmışlardır.

Sergi hakkında son gelen haberlere nazaran sergiye sanayi ve yirminci asrın Amerika femini alâkadar eden eserlerden başka tababet ve mühendislik âleminde de Amerikadaki yenilikler teşhir edilmektedir. Şimdiye kadar sergiye yarım milyon insan gezmiştir. Avrupa'dan iştirak eden seyyah kâfileleri hakkında gerek sergi idaresi ve gerekse Amerika Hükümeti büyük teşhilat göstermektedir.

Şimdiye kadar tanzim edilen seyyahatlar kısa bir programla yapılar ve seyyahatlar Amerikada daha fazla kalmak arz ederlerdi.

Bu mühim noktayı nazarıbara alan Türk - Romen Seyyahat tertip heyeti Amerikada ikamet müddetini on sekiz gün olarak tespit etmiş ve tanzim ettiği programda sergi için fazla günler koymuştur.

Bundan başka, Anversten hareket edecek olan büyük vapur; şimdiye kadar münhasıran seyyahatlar için kullanılan büyük bir Transatlantik vapurudur. Vapurda kamaralar kâmil den güverte üzerinde ve çift yataklardır. Kamaraların dışarıya pencereleri olduğu gibi içlerinde bütün konfor tertibatı vardır. Seyahat kâmil birinci mevki olarak seyahat edecekler ve İstanbuldan itibaren Amerikaya azim et ve avdet ve bütün yemek, içmek, gezmek ve görmek masrafları da verecekleri (660) liraya ithal edilmiştir.

Seyahatin bu kadar ucuz olarak tespit edilebilmesi bu hususta ait olduğu yerlerden teşhilat temin edilmek suretiyle hâsıl olmuştur. Türk seyyahları için Amerikada bilhassa sergi dairesinde sayandikkat istifadeler temin edilmiştir. Bilhassa iki hükümet arasında son zamanlarda aktedilen ticaret mukavelesi Amerikada müsait bir surette karşılıklı çibetle Türk ticaret âleminin sergiden çok istifade edecekleri beyan edilmiştir.

Osmanlı borçları

Tarih hocaları bu mesele ile de meşgul olacak

Maarif Vekâleti lise ve ortamekteplere mühim bir tamim göndermiştir. Bu tamimde Osmanlı borçları meselesinin Cumhuriyet Hükümeti tarafından nasıl büyük bir muvaffakiyetle halledildiğini izah etmekte ve tarih muallimlerinin bu meselenin başlangıcını, şimdiki vaziyetini talebeye seri konferanslar halinde anlatmasını bildirmektedir.

Gelenbevi Ortamektebinde bu münaşebette bir merasim yapılmış, tarih muallimi Baha Beyin verdiği konferans mektep muallimleri ve talebe tarafından dinlenmiştir.

Müderrişlerin işleri

Darülfünun İslahat komitesi müderrişlerden gelen fişleri tetkike devam etmektedir. Maarif Vekâleti İslahat komitesi riyasetine bir tezkere göndererek fişlerin bir an evvel tetkik ve Ankaraya yollanmasını bildirmiştir.

Tıp fakültesinin Darülfünun binasına taşınması işlemleri uğraşmak üzere teşekkül eden yerleşme komisyonu yeni binanın büyük bir plan hazırlamaktadır. Hazırlanan planda yeni teşkilât ve tesisat gösterilecek ve plan Maarif Vekâletine gönderilecektir.

Ahmet Haşim için

Merhum Ahmet Haşim için dün gece saat 21 de yüksek muallim mektebinde samimi bir toplantı yapılmıştır. Toplantıda birçok muallim, talebe, Edebiyat ve sanat müntesipleri hazır bulunmuşlardır. Merasim yüksek muallim mektebi talebesinden açılmış, müteakiben İsmail Habip, Nurullah Âta Beyler tarafından şairin hayatı ve eserleri hakkında hitabeler irat edilmiş, talebe tarafından şiirleri okunmuştur. Toplantı Haşim ruhu için bir dakika sükût edildikten sonra samimi bir şekilde nihayet bulmuştur.

Kitapçılara tamim

Maarif Vekâleti bütün kitapçılara bir tamim göndererek elde mevcut ne kadar mektep kitabı olduğunu sormuştur. Maarif Vekâleti adetleri azalan veya kalmıyan kitapları listelen çıkaracaktır. Tek kitap usulü bu seneden itibaren tabika başlandıktan, bu sene bütün kitapçılardan tedrisat zamanında bütün kitapları memleketin her tarafına yetiştireceklerine dair kefaletname alınacaktır.

Kız kolleji binası

Kız kolleji itihaz edilecek olan Dünyunu umumiye binasında tetkikat yapmak üzere teşekkül eden komisyon meclisini bitirmiş ve dün bu hususa dair bir rapor hazırlayarak Maarif Vekâletine göndermiştir. Raporda binanın içinde kabilli istifade olan eşya ve tesisat tespit edilmiş, lazım gelen tadilat gösterilmiştir.

Mahkemelerde

Komünistlik tahrikâtı

Bir mayyista komünistlik beyanname-i dağıtarak tahrikât yapmak isteyen Mahmut oğlu Besim, İbiş oğlu İbiş, Salih oğlu Hulûsi, Mehmet oğlu Mustafa, Osman, Ramazan ve Müminin, muhakemelerine dün Ağırceza mahkemesinde başlanmıştır. Muhakeme hafi olarak devam etmektedir.

Esrar

Kurbalı deredeki evinde esrar içirmekten suçlu Mustafa isminde bir adamla bu evde esrar içmekten suçlu Kadıköylü Mehmet, Arabacı Muammer, sandalçı Kemal, Lütfü ve Mehmet dün Ağırceza mahkeme edilmişlerdir. Suçları cürümlerini inkâr etmişlerdir. Fakat suç dinlenen şahitlerle sabit olduğundan İddia makamı ceza istemiştir. Heyeti hâkime müzakere eden sonra Mustafa'nın 6 ay, diğerlerinin de ikisiz ay müddetle hapse konulmalarına karar vermiştir.

Kumar

Beyoğlundaki evini kumarhane itihaz eden ve bir gece kumar oynatırken cürmü meşhut halinde yakalanan Dimistoklinin mahkemesine dün Ağırceza başlanmıştır. Dimistokli cürmünü inkâr etmiştir. Muhakeme cürmü meşhudu yapan memurların şahit sıfatıyla celbi için başka güne bırakılmıştır.

Yaz tatili

Adliyenin mutat yaz tatili 20 temmuzda başlayacaktır. Bunun için Ağırceza müstetim olan fakat müstacel mevattan olmayan mahkemelerin tesrinievvelle talikama başlanmıştır.

Gümrüklerde

Besiktas antreposu

Gümrük idaresinin gösterdiği lüzum üzerine Rihtm şirketinde Besiktas'ta açılacak yeni antrepolara hazırlıkları ikmal edilmiştir. Orada mevcut binanın yan kısımlarını üstlerine saç çekilmiş, sahilde bir de iskele yapılmıştır. Bu antrepolanın yarım açılması muhtemeldir. Elyevm limanda 20 mavna antreposuzluktan eşya yükü beklemektedir.

Kaçakçılıkla mücadele

Gümrük muhafaza teşkilâtı kaçakçılıkla daha ciddi mücadele tedbirleri almaktadır. Limandaki muhafaza sandallarına motor konulacaktır. Açık denizler için de süratli bir kaç takip vapuru alınacağı söylenmektedir.

Dil mesiresi

Belediye burasını satın almak istiyor

Emlâk ve Eytam Bankasına ait bulunan Büyükdadadaki Dil mesiresinin satılmasına karar verilmiştir. Halbuki Belediye burasını ehas eline geçmesini istememektedir olduğundan satın alarak emsire halinde halka tahsis eylemek tasavvurundadır. Bunun için bankaya müraacaat ederek mesirenin müzayedeye çıkarılmamasını teklif etmiştir. Fakat banka nizamnamesi buna müsait olmadığından emsire mahallî müzayedeye çıkarılmıştır. Belediye de müzayedeye girecek ve burasını satın alacaktır.

Otobüs işi

İdareî hususiyeye ve Belediye işlemleri hakkında alâkadar makamlarla temas etmek üzere Ankaraya gitmiş olan Vali ve Belediye reisi Muhiddin B. bilhassa otobüs işlemleri meşgul olacaktır. Mukavele-name mucibince Belediye otobüs imtiyazını kendi işletmek mecburiyetindedir. Halbuki bunun bir şirkete devri de ihtimali olduğundan mukavele-namenin bu maddesinin tadili için teşebbüs yapılmaktadır. Bu cihet halledildikten sonra otobüs işine yerilecek kat'î teşhis olunacaktır.

İtfaiye mütehasşısı

Belediye tarafından celbedilecek itfaiye mütehasşısından gelen son malîmatta nazaran, numaleih bu ayın sonlarına doğru şehrimizde bulunacak ve derhal tetkikata başlayacaktır. Bu tetkikatın alınacak neticeye göre icabeden ıslahat yapılacaktır.

Su masrafı

Suların âcil ihtiyacına sarfedilecek üzere geçenlerde münakale suretile bir tahsisat verilmiştir. Gerek bentelede yapılacak tamirat ve gerek tamiri icabeden almamak neticeye göre icabeden ıslahat yapılacaktır.

Kablo için en kısa yol

Anadolu cihetine verilen elektrik cereyanı için mevcut kabloların uzun mesafelerden geçtiği nazarı Necati Bey isminde birinin hizmetçisi madam Aleksî ile genç hizmetçi Vefiye Hanımın satmak üzere kendisine verdiklerini söylemiştir. Zabıta madam Aleksî ile Vefiye hanım isminde kadını yakalayıp tetkikata başlamıştır.

Cerrahpaşada istimlak

Cerrahpaşa hastanesi civarında yapılmakta olan istimlak muamelesi bitmiştir. Hastanenin yanında yüz bin lira sarf ile asri bir çamaşırhane ile bir de mutfak yapılacaktır. Bu husustaki projeler hazırlanmış olup yeni bütçe gelince işe başlanacaktır.

Bütçe tasdik edildi

Belediye bütçesi Dahiliye Vekâleti tarafından tasdik edilerek heyeti Vekileye gönderilmiştir. Heyeti Vekâletinin bütçeyi yakında tasdik ederek İstanbulda göndermesi beklenmektedir. Bütçe gelir gelmez birçok yeni işlere girişilecektir.

Yüzde otuzu geçmiyecek

Belediye bütçelerindeki maaş ve ücret yekünunun binaşraf yekünunun yüzde otuzunu geçmemesi bildirilmiştir.

Ekmeç fiatları

İstanbul Belediyesinden: Haziran yedinci çarşamba gününden itibaren ekmeç sekiz kuruş francala on iki buçuk kuruştur.

Vilâyette

Kaymakamlar

Yeni değişiklikler Vekâletten bildirildi

İstanbul kaymakamları arasında şu değişiklikler yapıldığı Dahiliye Vekâletinden vilâyete bildirilmiştir. Münhâl bulunan Adalar Kaymakamlığına Beykoz Kaymakamı Kâmil Reşat, Beykoz Şile Kaymakamı İhsan, Şile'ye sabık kaymakamlardan Vekâlet Hukuk müşaviri şefi İhsan Bahir, Bakırköyüne Fatih Kaymakamı Veli, Fatih Belediye mektupçusu Halûk Nihat Beyler naklen tayin edilmişlerdir.

Tirebolu Kaymakamlığına Küçükpazar Nahiyeye Müdürü Muzaffer, Çivril'e Heybeliada müdürü Eşref, Reşadiyeye Alemdar Müdürü Fuat, Cihanbeyli'ye Dolapdere Müdürü Abdullah Fehmi Beyler tayin edilmişlerdir.

Münhaller için

Duhuliyenin kaldırılması üzerine Oktruva Müdürlüğünden açıkta kalan memurlar münhallerde yerleştirileceğinden aşıktan memur alınmaması için vilâyete bildirilmiştir.

Kaçak inhisar maddeleri

Kaçak inhisar maddeleri istimal edilmeyecek bir heyet huzurunda imha edilecektir. Bu tebligat bazı yerlerde yakalanan barutların yıl inşaatında kullanılması üzerine yapılmıştır.

Emlâk bankası müdürü

Emlâk Bankası İstanbul şubesi Müdürü Ziya Tahsin Bey terfian umum müdürlük muavinliğine tayin edilmiştir. Yerine İzzet Müdürlüğü Muhiddin Bey tayin edilmiş ve işe başlamıştır.

Müthiş bir cinayet

Başsız, kolsuz, ayaksız kokmuş bir gövde bulundu

Dün polis ve Adliye yeni ve çok esrarengiz bir cinayetten haberdar edilmişlerdir.

Bu cinayete polisin muttali oluşu bir ihbar ileldir.

Feshanede Dabakhane arsasından geçen bir adam dayanılmıyacak kadar mütekehr bir koku duymuş etrafına bakmış, bu kokunun bir kuvvaldan intişar ettiğini anlayınca, koşu koşu gidip polise haber vermiştir. Polis gelip kuvvalı açtığı zaman kuvvalın içerisinden dizlerinden aşağıya ve göbeğinden yukarıya olmuştur çürümüş bir ceset çıkmıştır. Feci bir cinayete karşışan polis keyfiyeti derhal nöbetçi müddei umumiye Ubeyit Beye bildirmiş, Ubeyit Bey de vak'a mahalline giderek tahkikata başlamıştır.

Cinayetin 20 gün evvel olduğu tahmin edilmektedir. Cesedin hüviyeti isbata medar olacak aksamı, başı, kolları, ayakları kesilmiş olduğu için şimdiki hüviyetini tesbit etmek imkânı olmamıştır. Bu parçaların da civara atılmış olması ihtimali vardır. Polis civarda araştırma yapmaktadır.

Gizli paket veririrken..

Herant isminde birisi evvelki gün Kalyoncu civarında kahvelere girip çıkarken poliser görebek takibe başlamışlar ve Herant bir kahvede müşterilerden birisine gizlice bir paket verdiği sırada kendisini yakalamışlardır.

Herantın bu adama verdiği paketin eroin olduğu anlaşılmıştır. Eroinin üzeri aranma koununda kağıtlara sarılı 53 paket eroin bulunmuştur.

Çalınmış pantantif

Hasan isminde bir kapıcı Kapalı çarşıda elinde kıymetli bir pantantif satarken polis ikinci şube memurları görmüşler ve Hasann vaziyetinden şüphe ederek kendisini yakalamışlardır.

Bu adamın elindeki pantantifin çalınma olduğu anlaşılmiş memurlar Hasann evinde araştırma yapmışlardır.

Bu araştırmada evde kıymetli bir yüzük, iki altın lira, bir tabaça ve daha bir çok eşya bulunmuştur. Hasan verdiği ifadede bu eşyayı Necati Bey isminde birinin hizmetçisi madam Aleksî ile genç hizmetçi Vefiye Hanımın satmak üzere kendisine verdiklerini söylemiştir. Zabıta madam Aleksî ile Vefiye hanım isminde kadını yakalayıp tetkikata başlamıştır.

Gramofon hirsızı

Eyüp'te sötü Boris'in evine Ali girmiş, gramofonu çalmış yakalanmıştır.

Vapurda hirsız

Rihtimda bağlı Kemal vapurunda tüccara ait eşyayı çalmakta olan Mustafa, Mahmut, Ekrem, Hüseyin yakalanmıştır.

Bir çocuk kuyuda boğuldu

Mecidiye köyünde Tahsir isminde birisi birikmiş olan suların üzerinden atarken kuyuya düşmüş ve boğulmuştur.

Denize düştü

Kasımpaşada Cemal Efendinin oğlu 10 yaşında Fikret denize düşmüş de kurtarılmıştır.

Sahipsiz kaçak ipeklî

Cuma günü İskenderiye'den limanımıza gelen bir vapurda 15 metre kaçak ve sahipsiz ipeklî kumaş ve mendil bulunarak müsadere edilmiştir.

Eroin mi?

Beyazıt'ta bir eczanede bir miktar eroin bulunmuş, sahibi bunların eroin olmadığını iddia ettiğinden tahlili gönderilmiştir.

Piyango bugün

15 inci tertip tayıyare piyangosunun ikinci keşidesi bugün öğleden sonra mutate veçhile Darülfünun konferans salonunda açılacaktır. Bu keşidenin mükafatı 50 bin, en büyük ikramiyesi de 35 bin liradır. Diğer büyük ikramiyeler bir tane 20 bin, bir tane 10 bin, iki tane de beş bin liraktır.

M. Mülzerin konferansı

Şehrimizde bulunmakta olan Hamburg Darülfünunu Profesörlerinden M. Mülzer dün Gülhane hastahanesinde cilt ve

Kayan böbrek.. Yüzen böbrek..

Belki de böbrekler kaymıştır; belki karnızın içinde yüzüyor, yuvarlanıyor. Sıkıntı içinde idiniz. Bu sıkıntılar sebebi bilmediginiz için büsbütün sıkıyordunuz. Sebepi öğrendiğiniz için sevinirsiniz. Bir çok hastalık bir başlıta göze çarptığı halde böbrek kayması çok kere ve uzun müddet anlaşılmasa. Aramıza bulunur. Ancak düşünülürse, akla gelirse anarır! Ve çok kere de aranmaz.

Kayan böbrek, yüzen böbrek olur mu? — Evet. Sanırmız ki böbrek yerinde sıkı tutturulmuştur. Böbrek liften yapılmış bir km içinde bulunuyor ve kimm içinde hafifçe gidip gelme hareketleri yapar. Bu hareket karnıma göğsü ayran etten perdenin nefes al dıkça imesi ve tenessüf veridkçe çıkmasındadır. Bu km kolayca kırılır bir tarzda yapılmıştır. Her nedense tabiat ana öyle istemiş, böbreğin alt ucunu bir yere ilistirmemiş açıktır bırakmış.. Böbreğin ön yüzüne kuşak gibi dayanmış olan barsakların bir düzeye sıkıştırılması onun yerinde kalmasına uygun gelmez.

Karnın etleri gevşer, karn içindeki uzuvların gerinliği arklarsa destek-siz kalan böbrek yerinden oynar, fırlamaya yeltenir. Karn etleri arklamış ve gevşemiş kimsenin böbreği düşüktür. Bunların ve çok kere mideleri ile barsakları da beraber düşer.

Ne için ne ziyade kadımların böbrekleri düşüyor? Bir zamanlar sıkı korsaların münakaşası vardı. Bir tarafta hekimler sıkı korsaların böbreği düşürdüğünü söylerlerdi. Öbür tarafta istatistikçiler sarılmış kamaatleri ile çene kavgasına girerlerdi, yüz Arap kadından kırk üçünün böbrekleri düşük olduğunu gösterirlerdi. Nerede kaldı o münakaşalar? Modalar değişti onlar da ortadan kalktı.

Lâkin böbrek yine ortada. Kayan böbrek, yüzen böbrek ne için kadımlarda ziyade? Kadımlarda birbiri ardınca gelen gebelik tesiri ile etten yapılmış olan karnı kuşağı gevşer. Gevşeyince karnı içindeki uzuvlara lâyi-kiyle destekli edemez. Onlar da yerlerinde tutunamazlar, kayarlar.

Ne için sağ böbrek daha ziyade düşüyor? — Karaciğer üstüne yaslanıyor, aşağıya iniyor da ondan.

Karnın içinde iyice yerleşmeyen, boşluğa asılı kalan böbrek kasıklara doğru sarkar. Sarkarken kendisini kuyruk gibi yapışık olan damarları da beraber çeker. Ve çekerken bu damardan kuyruk kendi mihreri üstünde bulur. Böbrekle mesane arasındaki ince idrar yolu kırılır, dirsek yapar. Bunların neticesi olarak damarlarda kan lâyi-kiyle dolamaz, idrar tamamiyle çıkamaz. Sarkan böbrek yolu rastgeldiği uzuvlara zahmet verir. Bunlardan bir çok aldatıcı âlâmetler, arızalar doğar.

Bir hasta mide hazimsizliğine, in-licibaza, barsak iltihabına, yalancı ve ya hakiki apandisit duçar olmuş gibi görünür. Bir başkası türlü eziz-ler çeker: Gece geçen, gündüz gelen yan, bögür ağrıları. Bu ağrılar bazan (Syatik) i andırır. Bazan kaçalara, oyluklara, bacaklara yayılan bir sinir ağrısı olur.

Gününbirinde bir patrdı kopar, böbrek dolaşır, böbrekten mesaneyeye giden ince boru kırılır, böbreğin ağzındaki kısım genişler, idrar kolaylıkla geçemez. Şiddetli buhran ki kum sancısına benzer.

Ne yazık ki bu hastaların hepsi "sinirli" olarak görünürler. Ve böyle görünmekte haklıdır. Çünkü yorğun, ezgin, düşkünlüdürler. Çünkü bu daimi istrap hipokondri getirir ve sinirleri zayıf düşürür. Çünkü bu kadar senpatik siniri de araya girmesinden bundan doğan bir takım sinir rahatsızlıkları araya girmesin.

İşte uzaktan uzaga araya giren bu küçük rahatsızlıklar esasen güç olan hekimin işini daha ziyade güçleştirir. . . Ne vakte kadar böyle gider bilir misiniz? Hekim henüz bir şeye karar vermeden apandisit mideye yumurtalıklardan safra kesesine; siyatik sinirinden senpatik sinirinin ka-

vermek için küçük bir püf bekliden Ford'unu hazırlamış, Maarifin köşesinde duruyor.

Kara Efe iki saattenberi makinesini çalıştıracam diye kantere batmış uğraşır.

— Sakın yolda kalmam?

— Kim demiş onu beyim? Bana Kara Efe derler. Geberik öküz olsa boynuzlarına yapıştı mı, seksen kilometre sürerim!

— Yaşa be Kara Efe.

— Siz hiç merak etmeyin.

— Sen o yolları bilir misin?

— Bilmem. Ama ne çıkar? Yol olmasa da giderim.

Bu fen ve ihtisas kabadayılığın can mı dayanır? Herkesten önce geçtim Kara Efenin arabasına, bir köşeye yandım. Bekle de bekle! Biri gelir, ikisi gelmez, dördü gelir, üçü yok. . .

Ali Şuuri Beyi Evliyanın arabasına zar zor bindirebildik. Dörtte üçünü kapladık.

— Ya İhsan Bey?! Ona başlı başına bir altı kişilik ister.

— Şişiriz. Ama nerede o?

Koydunsa bul İhsan Beyi. Çok sükkür geldi. Geldi ama ne gelişi! Harbe hazırlanan Yavuz dritnotundan bir numara üstün. Kalmı pafto, tiftik battaniye, diz örtüsü, kürklü gocuk, çorap üstüne çorap, lâstik üstüne lâstik

ve saire. . . Halâ da:

— Eksik bir şey olmasın!

Diye dört yanına bakıyor.

Sabah karanlığında başlayan iş, ikinci sonu bitti. Bir sürü alaycı arkadaş bizi yola koydular. Onlar önde. . . Dayıbey, Hadi Bey, ben Kara Efe ile arkada. Ver elini Hasan oğlan köyü!

Bizim araba Cebeci mezarlığının yokusunda biraz mızıklanır gibi oldu.

— Merak etmeyiniz, gideriz.

Peki, gidelim öyleyse. Mamak'ı selâmetle geçtik. Kayaş istasyonunu geride bıraktık. İyi. Keyf yerinde. Kara Efe türkü mırıldanıyor. İhsan Bey:

— Aman Evliya! demiş. Gece ayazı basmadan rahatça Hasan oğlanı varalım.

Evliya basmış gaza. Uçtu gitti. O yollarda nasıl bin parçaya dağılıvermedi halâ şaşarım.

Avcı şampiyonu Molla Efendinin bahçesini de geçtik. Arabamız bir daha mızıklandı. Bu seferki yarım saat kadar sürdü. Gene yürürebildik.

— Merak etmeyiniz beyim! bana Kara Efe derler.

Arıkşeytan değirmeni önünde zmk!

Kara Efe atladı. Kapaklar açıldı. Sifonlar yoklandı. Bu sırada

ben:

— Siz yavaş yavaş yürüyorsunuz, biz arkanızdan yetişiriz. Dedim. Yürüdüler. Kara Efe ile ben kaldım.

Yürüyenler, arkadaşlarla ha şimdi gelecekleler, ha geliyorlar diye habre yürümüşler. Biz ha şimdidi, ha şimdi olacak diye habre çalıştık.

Bu seferki de bir saati geçti. Ve ortaklı adamakıllı karardı.

Şoför birdenbire, bitkin, boğuk bir sesle:

— Çalışmıyor beyim!

Demesini mi? Ya şimdi ne yapacağız? Yarı yoldan çok daha bu taraftayız.

— Hiç mi işlemeyecek?

— Hiç.

Bilmem nesinin nesi olmuş ta, neden ötürü ne olmuş. . . anlamadığım bir sürü laf.

— Ne yapacağız şimdi?

— Bilmem.

Hani sana Kara Efe derledi!

— Gene öyle derler beyim. Motor işlemedi diye adımı değiştirip Yeşil Zeybek, Mor Kızan, Sarı Osman diyerek değiştirdiler ya.

Kara Efe inceden incede değil de açıktan açığa benimle alay ediyordu.

— Geri dönmekten başka ne ca-

re var? diye sordu.

— Bir çare var: ileri gitmek. Diye karşıldım.

— Çok karanlık.

— Olsun.

— Yollar pek ıssız.

— Olsun.

— Ya?

— Ne yas?

— Hani şey, dağ başlarında. . . gece vakti. . . yok mu ya. . . bin türlü.

İçimden hımm! dedim ve Kara Efenin korktuğunu sezdim. Anlatmam alay etmeyi Kara Efe!

Yol bekçisine bir yüzük kağıt vererek arabayı emanet ettik. Ben çifteyi omuzladım.

— Bari öndekilere yetişelim.

— Yolda hiç tehlike yok mu?

Bekçi kulübesinden uzaklaştırmıca kadar "hiç bir tehlike yok" dedim.

Lalahan'a doğru yürüyoruz. Ben yolları biliyorum. Kulübeden yarım saat kadar uzaklaştık. Birden bire durakladım ve telaşa yanları dinlemeye başladım. Kara Efe endişeyle sordu:

— Ne var?

— Bir takım sesler duyar gibiydim.

Sonra başladım atmayı:

(Devamı var)

KULAK MISAFİRİ

Kum!..

Kıymetli tıp üstatlarımızdan doktor Ruscuklu Hakkı Bey, kendisini muayene ettirmeye giden bir arkadaşı anlattı:

— Doktor, evvelâ uzun uzun beni dinledi. Sonra vücudumu dinledi. Benden aldığı izahat ile kalbimin, göğsümün, mide ve böbreklerimin anlattıkları galiba birbirini tutmuyor. Muayene bittikten sonra telaşlı telaşlı sordum:

— Neyim var, doktor?

— Teşhisi çok kuvvetli olan Ruscuklu Hakkı Bey, güldü:

— Hastalığı elimle koymuş gibi buldum! Kum!..

Ve ilâve etti:

— Karaciğer, bir parça kum yapıyor!

— Şimdi ne olacak?

— Hiç, dedi, bir toz vereceğim. Onu alacaksınız, geçecek!

O, bunları anlatırken arkadaşlardan biri kendisini mahzun mahzun seyrediyordu, nihayet dedi ki:

— Vah, vah. Demek kum var sende. Boyununu büktü:

— Öyle!..

— Çok acıdır doğrusu!..

— Alâkana teselsük ederim ama, o kadar ehemmiyetli bir hastalık değil.

— Ben ona acıyordum..

— Ya neye acıyorsun?..

— Ciğeri beş para etmez adam oluşuna..

Yüzüne hayretle bakınca izah etti:

— Kum döken ciğerden insana ne hayır gelir a birader? Arabasını on kuruşta satıyorlar. Ciğer dediğin altın dökmeli ki ben onun ciğer olduğuna anlayayım.

M. SALAHADDİN

87 ve 88 inci listeler

ANKARA, 10. A. A. — T. D. T. Cemiyetinden:

Karşılıkları aranacak arapça ve farsça kelimelerin 87 numarolu listesi şudur:

1.— ABIDE	8.— CİHAN
2.— AHLAK	9.— Cümhuriyet
3.— AKIDE	10.— Devir - Devr.
4.— Atif - Atf	11.— FEN
5.— BUHRAN	12.— FEVERAN
6.— CEVHER	13.— FEZLEKE
7.— CİDDİYET	14.— FUŞ

ANKARA, 9. A. A. — T. D. T. Cemiyetinden:

Karşılıkları aranacak arapça ve farsça kelimelerin 88 numarolu listesi şudur:

1.— HARF	8.— KÜL
2.— HÜRİYET	9.— KÜTLE
3.— HÜLASA	10.— KÜSURAT
4.— HUSUSİ	11.— LAHZE
5.— HUZUR	12.— NAFKA
6.— KESAT	13.— Nefsanîyet
7.— Küfr - Kûfür	14.— Ömr - Ömür

Bir resim sergisi

Halkevi Müze ve sergiler şubesi bu mevsimin sin sergisi olmak üzere kıymetli ressamlarımızdan Zekâî pağanın resimleri ile bir sergi tertip etmek tedir. Şimdiye kadar hiç bir sergide teşhir edilmiş bu eserler gidip görmek güzel sanatlar mütesipleri için büyük bir fırsat olacaktır.

Dr. Rusçuklu HAKKI

Bugün

OPERA

İki film birden
Yarasa ve Vahşiler Kralı

ARTİSTİK

Sarışın Kızlar Ticareti
Almanca heyecanlı film
(4326)

Harik Hayat Kaza ve Otomobil

Sigortalarınızı Galatada Ünyon Hamında Kain
ÜNYON SİGORTASINA yaptırınız.

Türkiyede bilâfalsla icrayı muamele etmekte olan

ÜNYON

Kumpanyasına bir kere uğramadan sigorta yaptırmayınız.
Telefon: Beyoğlu 4.4888 3266

RADYO PROGRAMI

İSTANBUL:

18: Gramofon, 19: Udi Refik B. grup, 20: Belkis Hanım, 20.30: Tamburi Refik B. ve arkadaşları, 21.30: Gramofon, 22 den itibaren: Ajans, borsa haberleri, saat ayarı.

ANKARA, 1538 m.
12.30: Gramofon.
18: Flarmonik orkestra: Beethoven Ouverture Leonore Deschause Fantaisie Sur Les rives Bres Valse Ark en ciel
18.45: Alaturka saz.
19.30: Gramofon.
20: Ajans haberleri.

VARŞOVA, 1411 m.
13.15: Hafif müzik. 15.50: Konferans - konser. 17: Gençlere mahsus neşriyat. 17.30: Plak 17.45: Muhtelif. 18: Sözlür - konser. 20: (Sinflik isiminde skec.) 21: Halkvari bir neşriyat. 23: Dans musikisi.

BUDAPESTE, 550 m.
21: Dom kilisesinden naklen: Kilise konseri. 23.35: Haberler - müteakiben Sigan musikisi 24.10: Lune - Parktan: Dans musikisi.

VIYANA, 518 m.
19.40: Viyana büyük operasından naklen Wagner eserlerinden (Die Walküre) operası. Takriben 22.25: teki bir istirahathte Belçika - Avusturya futbol maçının neticesi. 24.05: konuşan kâğıt (kâğıda çekilen sadayı nakil).

MILANO - TORINO - FLORANSA
21.35: (Ekkubunun süvarileri) isimli opera temsil.

PRAG, 488 m.
20: Halk konseri. 21: Stüden opereti: (Üç musketierler) (Alexandre Dumasın eserlerinden). 23: Son haberler. 23.25: Plak.

ROMA, 441 m.
21.05: (Bir vals rüyası) isimdeki asker Straussun opereti.

BÜKREŞ, 394 m.
10: Ayin. 11.30: Dua. 11.45: Amele saati. 12: konser. 13: Plak. 14: Plak. 17: Zirai neşriyat. 18: Karışık konser. 20: ders ve plak. 21: (Çikolatanın mamul matmazel) isimli stüdyodan naklen operet temsil.

12 Haziran Pazartesi

İSTANBUL:

18: Gramofon, 18.30: Fransızca ders (müptedilere mahsus), 19: Hikmet Rıza H., 19.45: Zeki B., 20.30: Safiye H. ve arkadaşları, 21.30: gramofon, 22 den itibaren: Ajans haberleri, saat ayarı.

ANKARA, 1538 m.
12.30: Gramofon.
18: Flarmonik orkestra: Beethoven ouverture Leonore Eli Fantaisie Mister Cinder D'Ambrosio Napulitenella
18.45: Alaturka saz.
19.30: Gitar solo (Sadrettin B. tarafından).
20: Ajans haberleri.
BERLIN - KÖNIGSV, 1635 m.
21: Sözlür. — müteakiben Hilversumdan naklen Felemenk musikisi.
BUDAPESTE, 550 m.
20: Hilversumdan naklen umumi Avrupa konseri. 22.35: Plak. — haberler Sigan musikisi.

VIYANA, 518 m.
20.45: Askerî konser. 21.05: Zamana ait sözlür. 21.25: konferans. 21.50: melekete ait neşriyat. — Tarihi akşam musikisi. 23.35: son haberler. 23.50: Plak ile hafif musikisi.

MILANO - TORINO - FLORANSA
20.25: Haberler - Plak. 21.35: oda musikisi 22.35: oda musikisi. 23.35: Temsil. müteakiben orkestra. 24: haberler.

PRAG, 488 m.
20: Hilversumdan: umumi Avrupa konseri 22.15: Brünodan (Cirkın Klavn) isimli radyo temsili. 23: haberler v.s.

ZÜRİH, 459 m.
20: Hilversumdan: umumi Avrupa konseri 21.05: Radyo orkestrası.

ROMA, 441 m.
21: Haberler, plak. 2250: sözlür. 23: Hafif musikisi. 24: Haberler.

BÜKREŞ, 394 m.
13: Plak. 14.15: keza. 18: Yeni musikî parçaları. 20: Hilversumdan: umumi Avrupa konseri. 21: Oda musikisi (piyano gitarlı). 21.05: solo harpa. 22.15: koro müsameresi.

13 Haziran Salı

İSTANBUL:

18: Gramofon, 18.30: Fransızca ders (ilerlemiş olanlara mahsus). 19: Cennet Hanım, 19.30: Necmiye Hanım. 20: Nihal Tefik H., 20.30: Eftalya H., Kemani Sadi B. ve arkadaşları, 21.30: Gramofon, 22 den itibaren: Ajans, borsa haberleri ve saat ayarı.

ANKARA, 1538 m.
12.30: Gramofon.
18: Flarmonik orkestra: Adam ouverture Gilda Holmle Fantaisie Le Lontagne Noric D'Ambrosio Réve Les mimosas
18.45: Alaturka saz.
19.30: Dans musikisi.
20: Ajans haberleri
VARŞOVA, 1411 m.
8.06: Sabah cimastığı. 8.25: Plak 13.05: plak 16: plak. 1655: keza. 17: Şarklı keman konseri. 18.15: Senfonik konser (Mozart, Liszt). 21.05: Beynelmile dans müsabakalarının yapıldığı mahalden naklen: dans musikisi. 22.30: Şarkılar. 23: dans musikisi.

BUDAPESTE, 550 m.
19.35: Şarkılar. 20.45: Macar milli neşriyatı 23: haberler. — Donapaluta otelinden naklen

VIYANA, 518 m.
19: Büyük Viyana operasından naklen Rishald Wagner eserlerinden (Götterdämmerung) isimli opera temsili. 23.55: plak ile akşam konseri.

MILANO - TORINO - FLORANSA
21.35: (Garnascalli) isimli Laectinin eserlerinden opera temsili.

PRAG, 488 m.
20: Brünodan naklen: Sanat ve kriz. 20.20: Kür mahallerinden naklen: hafif musikisi 21.15: Rus şarkıları 21.20: Brünodan Sözlür. 22: Radyo orkestrası 23.20: Salon orkestrası.

ZÜRİH, 459 m.
20.15: Plak ile İtalyan operalarından parçalar 21.35: Mandolin takımının konseri. 22.10: (Wilhelm Tell) isimli Şillerin eserlerinden tarihi temsil.

BÜKREŞ, 394 m.
13: Plak. 14.15: Plak. 18: karışık konser 20: Ders. — Plak. 21: Şarkılar. 21.25: Senfonik

Sigan musikisi. 24.15: Royal otelinden naklen dans musikisi.
VIYANA, 518 m.
19.30: Richard Wagnerin eserlerinden büyük Viyana operasında oynanacak (Siegfried) operesini nakil.

MILANO - TORINO - FLORANSA
21: Haberler. — Müteakiben dinleyicilerin arzusunda tabii konser. 21.35: Kalmam eserlerinden (Şişago düsesi) isimli operet temsili PRAG, 488 m.

19.35: Musikili Almanca neşriyat. 20.30: Bir parkta çalınan askerî takımın konserini nakil 23.15: Son haberler. 23.30: Çek halk dansları. (iki piyano ile).

ZÜRİH, 459 m.
22: Haberler. 22.10: Dans musikisi. 22.30: radyo orkestrası. 23: Cazband.

BÜKREŞ, 394 m.
13: Plak. 14.20: Plak. 18: konser. 19.20: Roman halk konseri. 20: Ders. 21: Hella tarafından şarkılar. 21.25: Radyo orkestra. 22: konser. 22.20: konserin devamı.

14 Haziran Çarşamba

İSTANBUL:

18: Gramofon, 19: Mahmure H. 19.45: Karagöz (Hâzım B. tarafından), 20.30: Udi Salâhaddin B. ve arkadaşları, 21.30: Gramofon, 22 den itibaren: Ajans, borsa haberleri ve saat ayarı.

ANKARA, 1538 m.
12.30: Gramofon.
18: Flarmonik orkestra: Brahms ouverture Akademische Fest. Leopold Fantaisie Praha Cizulicka Valse Songe Damour apres 18.45: Gramofon.
19.20: Dans musikisi.
20: Ajans haberleri.

VARŞOVA, 1441 m.
8.20: Plak. — Şen sözlür. 13.10: Plak. 16: plak. 16.30: plak. 17: Halk musikisi. 18: müsahabe. — Plak. 19.35: Taganni. 20.15: plak. — muhtelif. 20.45: Müteale. 21.05: Hafif musikisi. 22.30: Polonyalıların eserlerinden mürekkep konseri. 23: Dans musikisi.

BUDAPESTE, 550 m.
21.05: Milli musikî mektebinden naklen: orkestra musikisi. 23.20: Haberler. — Sigan musikisi ve Macar şarkıları.

VIYANA, 518 m.
20.35: Tagannili büyük konser. 21.05: Halihazıra ait neşriyat. 22.10: (Mehtap geceleri) isimli lirik bir musikili temsil. 23.15: Dans musikisi.

MILANO - TORINO - FLORANSA
20.35: Bir tiyatro temsili. — Müteakiben: karşık konser. 24: Haberler - Dans musikisi. PRAG, 488 m.

20.35: Massen'ın eserlerinden (Don Kişot) operesi.

ZÜRİH, 459 m.
20.15: Plak. 21: Tesin Şehrinde bir saat. 22: Haberler. 22.15: Zürihten naklen radyo orkestrası.

ROMA, 441 m.
21.05: Haberler. — Plak. 21.45: karşık konser. 22.35: Bir temsil. 23.35: Dans musikisi.

Venezelosa suikast

(Başı 1 inci sahifede)

lar meydana çıkaracaktır.
Siyasi vaziyet karışık
ATINA 9 — Vaziyeti siyasiye çok karışık olmakla devam ediyor. Kabinenin mevkii, bilhassa cumhuriyeti fırkalar rüesasının suikastları meydana çıkararak yakalanamadıkları takdirde kendilerini mesul addedecekleri hakkındaki beyanatından sonra sarsılmış bulunmaktadırlar.

Bir takım hadiseler vukuu ihtimali tamamen ortadan kalkmış değildir. Son suikastta mesuliyeti ve iştiraki tahakkuk etmiş olan emniyeti umumiye müdürü Polihronopolon biraderi de bugün tevkif edilmiştir. Rivayete göre emniyeti umumiye müdürü, suikastçılara birer milyon dramını vadettiği. Emniyeti umumiye müdürü dün gece sorguya çekilmiş ve istidivarı dört saat sürmüştür. Bu gece musırınan deveren eden rivayetlere göre suikast faillerinden eşkiya reisi Kara Tanas ifşaatta bulunmak için suikast bekesei tarafından öldürülmüştür.

Siraya dizeceklermiş
ATINA, 10 — M. Venezelosa karşı yapılan cür'etkârane suikast hâdisesinin tahkikatı tamamen denilecek derecede inkişaf etmiştir. Para ve silah tedariği de dernek Venezelosa fırkasının liderlerini öldürmek için gizli bir suikastçı cemiyeti kurulduğu anlaşılmıştır. Cemiyetin maksadı ayak takımıından azılı şerhleri para ile tutarak ileri gelen Venezelist diplomatları ortadan kaldırmaktır. İlk cür'etkârane hareket te bizzat Venezelosa karşı irtikâp edilmiştir.

İki otomobil daha
ATINA, 9 — Suikastçilerin bindikleri otomobilden başka gizli cemiyete ait iki otomobil daha musadere edilmiştir. İlk otomobilde bir kemer bulunmuştur. Kemerin tokasında Halkis'de yakalanan bir adamın isminin ilk harfleri vardır.

Kim oldukları anlaşıldı
ATINA, 9 — Yüksek tabakaya mensup kimselerin de suikast bekeseine dahil buldukları kanaati hâsıl olmuştur. Şimdiye kadar yüzlerce kişi isticavp edilmiştir. Son dakikada şüpheli ifadeler veren birkaç kişi tevkif edilmiştir.

M. Venezelosa kurşun sikanlarını isim ve hüviyetleri de tamamen belli olmuş, bunlardan birkaçı yakalanmıştır.

ATINA, 9 — Dost Türkiye devlet ricalı tarafından suikast karışında gösterilen samimi teessür, halk arasında derin bir memnuniyet uyandırmıştır.

M. Çaldarisin İsmet Paşa'ya cevabı
ATINA, 10. A. A. — Atina ajansı bildiriyor:

Başvekil M. Çaldaris, M. Venezelosa'nın suikast dolayısıyla Yunan milletinin savuşturduğu kaza karşısında Türk millet ve hükümetinin Yunanistan hakkında duyduğu dostluk ve sevgi hislerini bildiren Başvekil İsmet Paşa Hazretlerine şu cevabı göndermiştir.

"M. Venezelosa'nın şahsına karşı yapılan menfur suikast hakkında zati devletleriyle Türk milleti tarafından izah edilen hissiyat ve dostluk teminatından pek ziyade mütehasas bulunuyor. Hükümetimin sükûnu ve kalkınması için yolda sarfettiği emekleri halleder edecek mahiyetteki bu caniyane hareket karşısında Yunan milletinin duyduğu nefret hislerine inzimam eden yüksek alâkadan dolayı azim teşekküllerini arz eder, Yunanistan ve Yunan siyaset adamlarına karşı Türk hükümet ve milletinin besledikleri dostane hislerini bu yeni tezahurunun Yunan hükümetinin lârikiyle takdir etmekte olduğuna itimat buyurmanızı rica ederim."

Bir gazeteci de tevkif edildi

ATINA, 10. A. A. — Emniyeti umumiye müdürü ile erkânından iki kişinin tevkif edilmesi dolayısıyla selâhiyyet mahafilde tevkif emrinin M. Venezelosa'nın bir takımı habercileri ihti ve eden ifadesi üzerine verilmiş olduğu ve cibeti adliyenin mevalleihin sika-yeti üzerine bu yolda hareket etmemesinin mümkün olmadığı beyan edilmiştir. Şimdiye kadar bunların mesul olduklarını teyit eden bir delil bulunamamıştır.

Hükümet her türlü tahrikâta karşı şiddetle harekete geçmeye azmetmiştir. Hükümet taraftarı Eliniki gazetesi müdürü muhalefet gazetelerinin şiddetli hücumlarına karşı tevkif şiddetle muamele yapılması için teşvikatta bulunduğundan dolayı tevkif edilmiştir. Hükümet dahilde sükûnün tesis etmekten ibaret olan programını sonuna kadar tatbik etmeye karar vermiştir. M. Çaldarisin iş başında bulunması bu gayenin elde edileceğinin kat'i bir zımnıdır.

Londra konferansı

(Başı 1 inci sahifede)

idairesi bunu yapmıştır. Bu servis için ayrılan santral memurları da almanca konuşuyorlar. Alman Heyeti için otelin bu katına 80 telefon konulmuştur. Bu telefonların bir kısmı doğrudan doğruya konferans binasına merbuttur.

Amerika Heyeti 80 kişiden mürekkeptir. Bular Claridge otelinde yerleşmişlerdir. Aynı otelin bir katını da İtalyan Heyeti işgal ediyor. 40 kişiye baliğ olan Fransız Heyeti Savoy otelinde bulunuyor. Bu otelde Fransızlardan mâda Cenubi Afrikalılar da yerleşmiştir.

Haziran ayı Londranın sosyete hayatının en civcivli mevsimidir. Murahhasları eğlendirmek için bir takım ziyafetler tertip edilmiştir. Her halde İngilizlerin bu iktimar debdebe noktasından da tarihi yapmak istedikleri anlaşıyor.

Ahmet ŞUKRU

Nutuklar kusa olacak
LONDRA, 10. A. A. — Dünya konferansının ilk celsesinin altı haftadan fazla sürmeyeceğine dair yapılan tahminler teyittir.

M. Mac Donald ile M. Avenol müzakeratı süratle bitirmek ve nutuklarla merasimi kısaltmak için anlaşmışlardır.

Esasen reis, 15 dakikadan fazla söz söylemeyecektir. Umumi kâtiplik murahhaslar için 15 Hazirandan önce geçmiyen bir program hazırlamıştır. M. Mac Donald konferansın sonra devam edecek bir teşkilât yapılması için bir teklifte bulunmak niyetindedir.

Konferans toplanırken
LONDRA, 10. A. A. — Sabah gazetelerinin çoğu Londra konferansı hakkında uzun yazılar yayınlıyor. Münakaşa edilecek meseleleri tevkif ederek elde edilecek neticeleri münakaşa ediyorlar.

"Nevs chronicle" « Sir Valter Layton » gazetesinde şöyle yazıyor:

M. Rozvelt, otoritesini temin edemedi ve biz Amerika tekliflerinden bir muğize beklemiyoruz; Almanlar için borçlar meşalesi daima birinci planda kalacaktır. Fransızlar mütereddittir. Ve İngiliz vezirler murahhasları indirtir. nin harici ticaretini yükseltmeğe, kabinenin himayecilik usulüne inmanı aradın mütereddittir. Eğer bu müşkille- re rağmen muaffakiyet elde edilirse, bu kimsenin bir muaffakiyetsizlik neticelerini göz önüne getirmeğe cesaret edemeyeceğinden olacaktır.

Murahhaslar kat'i bir iktisadi milliyet çikil yolunu bırakmak cesaretini göstermelidirler. Zira, talif bir kaç mesele üzerinde anlaşılma veya müfistik kararlarla dünyayı içinde bulunduğu iktisadi barbalıktan kurtarmak kabil değildir.

Murahhaslar
PARIS, 10. A. A. — Fransız heyeti murahhasları ile M. Daladier Londraya yarın öğleyin gideceklerdir.

VİYANA, 10. A. A. — Başvekil Dolfuss, saat 5,55 te Londra konferansına gitmek üzere tayyare ile hareket etmiştir. Tayyaresi alman erazisi üzerinden uçuyacaktır.

ROMA, 10. A. A. — Londra konferansında İtalya heyeti murahhasları dün 11,30 da hareket etti.

PRAGUE, 10. A. A. — Londra konferansında Çek heyeti murahhasları dün hareket etmiştir. Heyette M. Beneš, milli banka umum müdürü M. Pospisil, sabık ticaret nazırı M. Döracek, ticaret mukaveleleri müdürü M. Fricoman ve hariciye, ticaret, ziraat, maliye nezaret lerin müessesileri vardır.

Cihan iktisat konferansına iştirak edecek Alman murahhas heyeti

BRELIN, 10. A. A. — Vofff ajansı bildiriyor:

Cihan iktisat konferansına iştirak edecek olan Alman murahhas heyeti Londraya gitmek üzere bu akşam Berlin'den ayrılacaktır.

Mesai bürosunun raporu

Londra'da açılacak Cihan iktisat konferansında, beynelmilel mesai bürosunun raporu da tevkif edilecektir. Bu raporda, iktisadi buhranın 1907 ve 1921 senelerindeki buhranlar gibi geçici olmadığı, bilhassa buğday fiyatlarının 16 mî asırdanberi görülmemiş, derecede düştüğü, beynelmilel harici ticaretin umumiyetle, çok azalmış olduğu, 1932 senesinde yalnız kahve ve petrol fiyatlarında mühim tenezzül olma dığı, istihlal işlerinde görülen bazı hareketlerin istihlak derecesine tekkabül etmediği, halkın ve hususile zürriin iş tira kabilyetleri ihya edilmedikçe umumi buhranın zail olması beklenemeyeceği beyan edilmiştir.

Istanbul, hasta şehir

(Başı 1 inci sahifede)

Bunun için şehrin yüksek yerlerine çıkarak heyeti umumiyeyi gözden geçiriyor, şehrin kaplarını limanı ve sahilleri tetkik ediyor.

Istanbul'da birbirini üzerine çıkan yangınlar şehri harabeye çevirmiştir. Bu, bir şehir mütehasasın vazifesini kolaylaştırır bir şeydir. Fikirimce İstanbul'un planını yaparken şehre asrı bir şekil vermekle beraber bazı kısımlarda esasen mevcut olan güzelliğini muhafaza etmek kabilirdi.

Bu noktai nazardan İstanbul'un planını yaparken iki mesele karşısında bulunuyoruz. Bunlardan biri İstanbulu bugünkü içtimai hayatın icaplarına göre asrı bir şehir haline getirmek, diğeri de mevcut güzellikleri ve sanat eserlerini muhafaza etmekle kalmıyarak onları iyi bir şekilde etmekte ve kıymetlerini arttırmaktır.

Bunlar birbirine muarız ve halli oldukça güç iki meseledir. Ben bu müşkülü yenebileceğimi zannediyorum.

Şurasını da söyleyeyim ki İstanbul plan ve teşkilattan mahrum bir şehirdir. Bu şehirde şimdiye kadar teferruata ait bazı şeyler yapılmış, fakat esas ve umumiye ihmal edilmiştir. Halbuki bir şehrin planını yapmak için evvelâ umumiye-yeleri göz önünde bulundurulmak, sonra da hususiyete geçmek lazımdır.

Şimdiye kadar İstanbul tarafı tetkik ile meşgul oldum. Pazar günü Boğaziçine gideceğim; sonra Beyoğlu ve ondan sonra'da Üsküdar ve civarı hakkında tetkikat yapacağım. Bu tetkikat esasında —ağlebi ihtimal gelecek cıma günü — iki gün kalmak üzere Ankaraya gideceğim.

— İstanbul'un planını yaparken göz önünde bulundurulacak esaslı noktalar nelerdir?

— Bu hususta tafsilâta girişmek istemem. Bunları Pariste hazırlayacağım raporuma saklıyorum.

Bana tevdi edilen vazife bir program yapmaktır. Bu program raporumu teşkil edecektir. Bu raporda şehrin planının ne suretle yapılması lazım geldiğini izah edeceğim. Planın esasları programda izah edilmiştir. Program ne kadar iyi olursa plan da o kadar iyi olur.

Istanbul'da tetkikat yaparken bilhassa şükranla şu noktayı zikretmek isterim:

Belediye erkânından gördüğüm hüsnü kabul beni çok mütehasas etti. Belediye erkânı açık fikirli ve hüsnüyeti sahibi zevattan mürekkeptir. Fakat iyi bir rehber ihtiyacı vardır. Kendileri ile iyi bir şekilde çalışacağımı zannediyorum."

M. Agache'in bir konferansı
M. Alfred Agache bu hafta içinde Güznel Sanatlar Akademisinde şehirlik hakkında bir konferans verecektir.

Istanbul asliye mahkemesi üçüncü hukuk dairesinden: Şevki Beyin Hediye Zehra hanım aleyhine açtığı boşanma davasının tahkikatı hitam bulunmuş ve evrak heyeti müctemaya tevdi kılınmakla yevmi muhakeme olarak 1 Temmuz 933 cumartesi saat 14'te tayin edilmiştir. Mezkûr günde gelmedikleri takdirde giyaben muhakemeye devam olunacağı ilân olunur. (4364)

Istanbul yedinci icra memurluğundan: Bir borçtan dolayı mahcup ve paraya çevrilmesine karar verilen 75000 tuğla 14-6-933 tarihine müsadif çarşamba günü saat 10 dan 12 ye kadar Silâhtarada Haşim beyin Tuğla haramnında açık artırma suretile satılacağından taliplerin mahalli mezkûrda hazır bulunacak memura müracaatları ilân olunur. (4359)

Istanbul yedinci icra memurluğundan:

Bir borçtan dolayı mahcup ve paraya çevrilmesine karar verilen 75000 tuğla 14-6-933 tarihine müsadif çarşamba günü saat 10 dan 12 ye kadar Silâhtarada Naşim beyin tuğla haramnında açık artırma suretile satılacağından taliplerin mahalli mezkûrda hazır bulunacak memura müracaatları ilân olunur. (4358)

Yüksek Mühendis Mektebi

Satınalma komisyonundan:

Mektebimizin Mayıs 934 gayesine kadar bir senelik ihtiyacı olan (33000) kilo ekmeğin 5-6-933 tarihli münakasasına da talip zuhur etmediğinden 13-6-933 tarihine müsadif saat 14,30 da pazarlık icra edileceğinden taliplerin yevmi mezkûrda komisyon müracaatları ilân olunur. (2592) 3462

İst. Mr. Kumandanlığı

Satınalma kom. ilânları

Topçu Atış mektebinde te raküm eden 150 araba gübre 12-6-933 pazartesi günü saat 16 da müzayedeye ile satılacaktır. Görmek isteyenlerin her gün mektebe müzayedeye girişeceklerin belli günün saatinden Merkez K. Satınalma komisyonuna müracaatları. (653) (2324) 3310

Kuleli askerî lisesinde mevcut 205 kalem muhtelif cins eşya müzayedeye ile 12-6-933 pazartesi günü saat 15 te satılacaktır. İsteklilerin eşyaları görmek için Kuleli Lisesine müzayedeye girişeceklerin belli vaktinde komisyon müracaatları. (652) (2325) 3311

Halıçoğlu İhtiyat zabıt mektebinde teraküm eden yetmiş araba gübre 12-6-933 pazartesi günü saat 14 te müzayedeye ile satılacaktır. Görmek isteyenlerin her gün mektebe ve müzayedeye gireceklerin belli vaktinde Merkez Satınalma komisyonuna müracaatları. (654) (2326) 3312

Topçu Atış mektebinde teraküm eden 600 adet boş benzin tenekesile 300 adet boş sandık 12-6-933 pazartesi günü saat 10 da müzayedeye ile satılacaktır. Görmek isteyenlerin her gün mektebe müzayedeye girişeceklerin belli vaktinde Merkez satınalma komisyonuna müracaatları. (651) (2327) 3313

Topçu ve Nakliye mektebinden satılması icap eden 35 tırnak numaralı bir reis hayvanının 14-6-933 çarşamba günü saat onda Fatih'te at pazarında satılacağından isteklilerin belli vaktinde bulunmaları. (659) (2620) 3512

Harbiye ve merbutu bulunan mektepler ihtiyacı için yirmi bin kilo koyun eti ve on bin kilo sığır eti 18 Haziran 933 pazar günü saat 14,30 da kapalı zarfla satın alınacaktır. İsteklilerin şartnameyi görmek için her gün ve münakasaya girişeceklerin belli vaktinden evvel teklif mektuplarını komisyon rıya setine vermeleri, (641) (2254) 3300

Harbiye ve merbutu mekteplerin 9 kalem sebze 14-6-933 çarşamba günü saat 13,30 da alınmak üzere münakaşa temdit edilmiştir. İsteklilerin şartnamesini görmek için her gün ve münakasaya girişeceklerin belli vaktinde komisyon da hazır bulunmaları. (660) (2648) 3300

SATILIK EMVAL

Emniyet sandığından: Musakkafatın ihale bedelinin "YÜZDE ELLİSİ," İkraza kalbolunabilir.

Mevkii	Cinsi	Numarası	Muhammed Eski Yeni kıymeti Lira
Beşiktaşta Teşvikiye mahalle sine Hacıeminefendi sokağında	Yekdiğerine mak-lüp 2 arsa	6 44,46	3430
Kartalın Maltepe karyesinde Ağıyolu sokağında	Kâgir han	538 706	10 1/31,18
Kartalın Maltepe karyesinde Ağıyolu sokağında	Kâgir hane	538 707	8 2
Kartalın Maltepe karyesinde Ağıyolu sokağında	Ahşap köşk	538	10 10 3845
Tophanede Sakabaşı mahallesinde Defterdar caddesinde	Arsa	17 81	
Tophanede Sakabaşı mahallesinde Defterdar caddesinde.	Arsa	19 83	5136
Üsküdar'da Sulaksınan mahallesinde Topaneli oğlundu	Maa bahçe hane	12 14	3000
Paşabahçede Köyiçinde iskele caddesinde.	Maa oda bahçe ve fırın	1,2	62,62 4500
Üsküdar'da Tabaklar mahallesinde Toptaşı sokağında	Maa dükkân hamam ve bahçe mahalli	336 336,336 4000	336 372,364

Sandığa ait yukarıda yazılı gayri menkul emval 1 temmuz 933 tarihine müsadif cumartesi günü saat on dörtten on altıya kadar Emniyet Sandığı binasında açık artırma ile satılacaktır. İsteyenlerin % 10 pey akçesi ile birlikte müracaatları lazımdır. [2613]

Türk Farmakolog Birliğinden:

Merhum üstat Ethem Pertev Beyin vefatının senci devriyesine müsadif 12 Haziran pazartesi günü kabrinde her sene mutut merasim yapılacağından muhterem meslekdaşların yevmi mezkûrda saat 10 da Köprüde Eyiüp iskelesinde İütfen hazır bulunmaları rica olunur. (4394)

Heyeti İdare

3 üncü kolordu ilânları

K. O. Merbut kıt'aları ile 1. F. ve Çatalca Mst. Mv. kıt'aları için açık münakaşa ile 8000 kilo arpa şehriyesi satın alınacaktır. İhalesi 17 Haziran 933 cumartesi günü saat 11 dedir. İsteklilerin nümune ve şartnamesini görmek üzere her gün ve münakasaya girmek için o gün ve vaktinden evvel Fındıklıda 3. K. O. SA. AL. KOM. nuna gelmeleri. (179) (2389) 3319

5. K. O. SA. AL. KOM. dan: Konyadaki kıt'at ihtiyacı için 22 Mayıs 933 tarihinde kapalı zarfla münakasaya konan 213,000 kilo unun ihalesi 15 Haziran 933 perşembe günü saat 14 te tehir edilmiştir. İsteklilerin şartnamesini görmek üzere her gün ve münakasaya girmek için teminat ve teklif mektupları Konyada K. O. SA. AL. KOM. nuna müracaatları. (3068) (2393) 3321

4. cü F. SA. AL. KOM. dan: Edremit'teki kıt'at hayvanatı ihtiyacı için 260000 kilo kuru ot kapalı zarfla münakasaya konmuştur. İhalesi 21 Haziran 933 çarşamba günü

saat 14 tedir. İsteklilerin şartnamesini görmek üzere her gün İstanbulda 3. K. O. Ankarada M. M. V. Balıkesirde K. O. SA. AL. KOM. larına münakasaya girmek için o gün ve vaktinden evvel Ticaret Odası tastiknamesi ve teklif mektupları Edremitte Fırka SA. AL. KOM. nuna müracaatları. (3067) (2392) 3362

1. F. Kıt'aları hayvanatı ihtiyacı için pazarlıkla 25,000 kilo ot alınacaktır. İhalesi 12 Haziran 933 pazartesi günü saat 11,30 dadır. İsteklilerin şartnamesini görmek üzere her gün ve pazarlığa girmek için o gün ve vaktinden evvel Fındıklıda 3. K. O. SA. AL. KOM. nuna gelmeleri. (197) (2629) 3515

Haydarpaşa ve Gümüşsuyu hastanelerile 1. F. için alınacak olan 68,000 kilo koyun etine talip çıkmadığından ihalesi 15 Haziran 933 perşembe günü saat 11 de yapılacaktır. İsteklilerin şartnamesini görmek üzere her gün ve pazarlığa girmek için o gün ve vaktinden evvel Fındıklıda 3. K. O. SA. AL. komisyonuna gelmeleri. (196) (2630) 3535

İyi gücü insanı sinirlendirmekten ibaret olan bir erkek görmek te pek o kadar kolay bir şey olmasa gerek... Çünkü, malum a, dünyada her şeyin bir haddi vardır. Bizim bildiğimiz her şeyin bir işi olur, bir yazıhanesi olur, ve kendisi de zaima orada işinin başında bulunur. Fakat bir erkekğin bütün işi gücü başkalarının işine gücüne karışmak olursa o erkekğin bir ayığı evde demektir. Bu seriat dahilinde her biri kendi haline kalmak imkânı yok demektir. Şayet Henry'nin bir ayığı evde olmasa bile annesinin bir ayığı evdedir, çünkü ben kadım nazarda hayatin aydınlan bir güzâretin başka bir şey değilim. Hâşâ mühim bir mesele... Ben de bir türlü içinden çıkamıyorum. Şayet şimdi Henry evlenmekten vazgeçse, fikrinden cayıp vaden kaçca ne isabet olacak! O zaman vaden de durmadı diye aleyhinde bir dava açmak yerden göve kadar haklı olmayacak mı?

Fakat ne olursa olsun Dorothy ile bir an evvel Nevv-York'a dönmemiz hayırlı olacak. Bakalım Mister Eisman bizi geri gönderecek mi... Fakat (Devamı var)

Milliyetin romanı: 27

ERKEK KISMI SARIŞINA BAYILIR

Yazan: ANKARA LOOS. Tercüme: Kâmrân Şerif

— Size şapkalardan birini veriyim, dedim.

Şapka'nın üstünde oldukça büyük bir de gül vardı. Gülmü çıkardım. Fakat şapka buydu. Üymü dedi. Şapka'nın sık olduğu için ona ufak geliyordu. Bir aralık makası alıp şapka'nın kesmek akıma geldi. Fakat sonra kendi kendime:

— Bugünlük bu kadarı yeter! diye düşündüm.

Bunun üzerine kadıncığa:

— İlk defa olarak günes nuru gibi hayatımı aydınlattın... dedi.

Henry gelip almak istediği zaman odasına gitmek istemedi. Fakat nihayet alıp çıktı. Bir müddet sonra

bana telefon etti. Gayet heyecanlı idi. — Size son derece mühim bir şey soracağım, dedi. — Sizi bu akşam görürüm, dedim. — Fakat şimdi de Mister Eisman'ı görmelâzım. Son derece mühim bir iş yapmak niyetindeyim. Bu iş derhal yapılmalıdır.

31 Mayıs

Mister Eisman, Dorothy, bir de ben trenle Budapeşte denilen yere geliyoruz. Viyanadan ayrılmadan evvel Henry'yi bir daha görmedim. Bir mektup bıraktım. Çünkü bana soracağı şeyi şifâhen sormaktansa mektupla yazıp sorması her halde daha hayırlı olacaktır. Halbuki ikimiz de aynı şehirde

de bulunacak olursak bana nasıl mektup yazabilirdi? Kendisine:

"Beş dakika sonra hareket etmek mecburiyetini kaldım. Dorothy'nin bu mektuplarında pek havalandıgını farkına vardım. Eğer onu buradan uzaklaştırmazsam bütün emeklerim heder olacaktır. Bana ne soracaksınız yazıp posta ile Budapeşte'de Ritz oteline gönderiniz. "Sözün varsa yaz, sözünü her zaman çok beğenirim," diye yazdım.

Mister Eisman'ın Viyanadan uzaklaştırmak çok kolay oldu. Dün adamcağız düğme fabrikasına gitmiş. Bir de bakmış ki herkes fabrikada çalışmakta yerde azizlerden birinin şerefine tertip edilen bir ziyafete gitmiş. Meğer Viyanada azizlerden birinin doğum günü oldu mu, herkes işini gücünü bırakıp ziyafete koşmuş. Bunun üzerine Mister Eisman merak edip takvimlerine bakmış. Bir de ne görsün: se nenin hemen her haftasında aşağı yukarı bir aziz doğmuş. O zaman kendi kendine:

— Anlaşıldı, beni ancak Amerika pakları demiş.

Henry peşimden Budapeşte'ye gelececek. Çünkü annesini Dr. Froyd bedavı ediyor. Onun hastalığı galibet

nişkinden daha karışık. Dr. Froyd her halde çok sıkıntı çekecek. Çünkü kadıncığa rüya ile hakiki vakaları ayırt edemiyor. Kadın ona her şeyi olduğu gibi söylüyor, o da söylediklerin den muhakeme muvessile mana çıkarıyorsa çalışıyor mu. Kendisi kadın:

— Beşinci Caddede gayet güzel bir delikanlı benimle flirt etmek istedi! dediği zaman doktor bundan mana çıkarılabilmek için bir çok muhakeme yürütmek mecburiyetinde kalmıyormuş... Budapeşte'de de tekrar kendimizi Ritz oteline bulacağız. Orta Avrupa'da Ritz oteli bulabilmek doğrusu pek keyifli bir şey!

1 Haziran

Dün Henry'nin mektubu geldi. Annesinin şimdiye kadar benim gibi bir kız rastlemediğini söylüyor ve bana izdivaç teklif ediyor. Henry'nin bu tahriri teklifini derhal bir fotoğrafçıya götürüp bir çok kopyalarını çıkarttım. Çünkü, olur a, belki mektubu kaybederim... Peki o zaman bende hiç bir hatıra kalmam mı? Dorothy:

— Aman mektubuna göz kulak ol... diyor. Fotoğrafçılara hiç güven olmaz...

Bu akşam Henry'den telgraf aldım. Telgrafta babasının Nevv-York'ta ağır surette hastalandığını, derhal Nevv-York'a gitmek mecburiyetinde kaldıklarını, benim tekrar göremediğinden dolayı çok üzüldeğini, Nevv-York'a müsterih bir surette gidebilmesi için cevabımı telgrafta bildirmemi yazıyordu. Telgraf çektim ve teklifi finî kabul ettim. Bu gece bir telgraf daha geldi, Henry kendisinin ve anne sinin kabil cevabından dolayı son derece mes'ut olduklarını yazıyor. Anne si artık Miss Chapman'a güc tahammül ediyormuş. Henry: "Artık doğrudan doğruya Nevv-York'a gelip annem yanında bulunacağınızı ümit ederim. Dorothy'yi Nevv-York'ta her yerden daha iyi işlah edebilirsiniz. Amerikada içki yasağı var. Amerikada kimse bir damla içki bile bulamaz," diyor.

Artık şimdi düşünmek sırası geldi: Hakikaten Henry ile evlenmek istiyor muyum? Çok şey bildiğim için iyice düşünüp taşınmadan Henry gibi bir adamla evlenmek işime gelmiyor. Çünkü, doğrusunu söylemek lâzım gelirse, Henry insanın fena halde sinirine dokunan erkeklerden biridir. Bütün

ENO'S 'FRUIT SALT'

Susama, yazın beşeriyete olan cezasıdır. Tabii havası hazmiyeye malik Eno's "Fruit Salt" gazozlu toza bir miktar limon sıkdıkda susamay, gideren lâtif, sihhî ve mükemmel bir müstahzır teşkil eder.

Sabah ve akşam bir bardak su derununda bir kahve kaşığı miktarda kâfidir.

*Fruit Salt ve Eno's isimleriyle etiketleri fabrikasının ismiyle satılmaktadır.

BİLÜMÜR ECZANELERİ SATILIR

4043

MODA Deniz Banyoları Açıldı [4224]

ŞİKAGO SEYAHATI

610 Liradan İtibaren

DAHA UCUZ
DAHA ZEVKLİ

Seyahat yapmak mümkün olursa

Bunu **NATTA** Yapacaktır

NATTA
Seyahat acentası

GALATASARAY
Tel: 44914

[4331]

3525

Devlet Demiryolları idaresi ilânları

110000 ton kömürün havza fahmiyeden muhtelif limanlara nakli münakasası 24-6-933 tarihinde Ankara'da Devlet Demiryolları İşletme Umum Müdürlüğü binasında yapılacaktır. Fazla malûmat Haydarpaşa ve Ankara'da İdare veznelerinde beşer liraya satılmakta olan şartnamelerde yazılıdır. (2508) 3384

110000 ton kömürün münakasası 24-6-933 tarihinde Ankara'da Devlet Demiryolları İşletme Umum Müdürlüğü binasında yapılacaktır. Fazla malûmat Haydarpaşa ve Ankara'da İdare veznelerinde beşer liraya satılmakta olan şartnamelerde yazılıdır. (2509) 3385

Sihhat ve İctimaî Muavenet Vekâletinden:

Ankara Nümune hastahanesi yeni pavyonu için mübayaaya olunacak dört kalem yerli şayak ve battaniyeler kapalı zarf usulüne 5-6-933 tarihinden itibaren münakasaya konulmuştur. İhalesi 26-6-933 pazartesi günü saat onbeşte Ankara'da Vekâlet binasında husûî komisyonu tarafından yapılacaktır.

Şartname "beş lira mukabilinde verilir" ve nümunelerini görmek ve almak isteyenlerin Ankara'da İctimaî Muavenet Umum Müdürlüğüne, İstanbul'da Sihhat ve İctimaî Muavenet Müdürlüğüne müracaatları ve taliplerin şartnamesi veçhile tanzim olunmuş vesaik, teklifname ve teminat akdelerini muayyen zamanından evvel ihale komisyonuna tevdi etmeleri kendi veya sahibi salâhiyet vekillerinin de hazır bulunmaları ilân olunur. (2534) 3421

İstanbul Belediyesi ilânları

Bebek belediye bahçe ve gazinosu pazarlıkla kiraya verilecektir. Bebekte Bebek bahçesi namıyla maruf (Bebek Bahçe ve gazinosu) iki seneligi kat'i ve üçüncü senesi belediyenin arzusuna tabi olmak üzere ihtiyari olarak ve pazarlıkla kiraya verilecektir. Talip olanlar şeraiti anlamak üzere Levazım müdürlüğüne, pazarlığa girmek için de 936 liralık teminat mabzuz ve veyla mektubu ile 19-6-933 pazartesi günü saat onbeşe kadar daimi encümeneye müracaat etmelidirler. (2643)

Ankara Mintakası Ziraat Müdürlüğünden:

Ankara Vilâyeti çiftçileri ne dağıtılmak üzere (240) adet sap arabası 1 Haziran 933 tarihinden itibaren 27 gün müddetle kapalı zarf usulüne münakasaya konulmuştur.

Şartnameyi anlamak üzere taliplerin Ankara, Eskişehir, Bursa, İstanbul, İnegöl, Adapazarı Ziraat müdür ve memurlarına müracaat etmeleri lüzumu ilân olunur. (2553) 3441

Gedikpaşa'da Jandarma Satılma Komisyonundan:

Kumaştı ambardan verilmek suretile serpuş ve tozlukla beraber (11500 ilâ 11750) takım yazlık eibise imaliyesinin kapalı zarf münakasası 22 Haziran 933 perşembe günü saat (15) te yapılacağından isteklilerin şartname ve nümuneyi görmek üzere her gün ve münakasaya girmek için ilk teminatı maliyeye yatırarak alınacak mabzuzla mezkûr günün muayyen saatinde komisyonumuza müracaatları. (2397) 3335

PARA
BIRIKTIREN
RAHAT-EDER

3267

Istanbul Ziraat Bankasından:

Sıra No.	Semti	Mahalleşi	Sokağı	Cinsi	Hissesi	Emlâk No.	Hisseye göre muhammen K.
27	Galata	Şehit Mehmetpaşa	Istopeçiler	Arsa		5/6	14,16 400 T. L
28	"	"	"	Dükkân		9/16	29 500 "
35	"	Okçu Musa	Sadeci çıkması	Kâğır bina		Tamamı	5 50000 "
73	"	Kemankeş Karamustafa paşa	Kara oğlan ve Şeftali	Kâğır 3 hane ve bir dükkân		14/96	13,15,16,18 3000 "
90	"	Bereket zade	Kemeraltı	Kâğır hane ve dükkân		9/64	33,35 800 "
118	Beyoğlu	Sarı Lütfü	İsveç ve Sofyalı	Kâğır hane ve 2 dükkân		9/96	13,9, 9/1 1000 "
178	İs. Balık pazarı	Ahiçelebi	Yoğurtçu	Kâğır mağaza ve üstü oda	Tamamı	6	3500 "
197	Beyoğlu	Kamer hatun	Kalyoncu kulluk	Kâğır hane		9/32	129 4000 "
266	Galata	Kemankeş Kara Mustafa paşa	Havyar han	Kâğır oda	Tamamı	33	2000 "
490	"	Hacı Aman	Çeşme meydanı	Arsa zırat 44, parmak 16		9/16	6 eski 17 yeni 756 "
254	Yeniköy	Yeniköy	Köy başı	Sahilhane ve arsa	Tamamı	17,17/1	4000 "
491	Fener	Abdi subaşı	Fener	Kalafat yeri		2/3	280/282 14667 "
492	"	"	"	Arsa eylevm çivi fabrikası derunu		2/3	284 4535 "
317	Bakırköy	Zeytinlik	Baruthane	Ahşap hane ve bahçe	Tamamı	26/28	4000 "

Yüzdeleri yedi buçuk pey akçelerle ihale bedelleri nakten veya gayrimübadil bonosile ödenmek üzere yukarıda evsafı yazılı gayri menkulardan 35 ve 491 sıra numaralı kapalı zarf ile diğerleri açık arttırma suretile satışa çıkarılmıştır. Kat'i ihaleleri 22-6-933 perşembe günü saat on beşte. Kapalı zarfların saat on beşe kadar bankamızda müteşekkil satış komisyonuna tevdi lüzumudur. Şartname Bankamız kapısına asılmıştır. Senei haliye vergisi belediye rüsumu müşteriye aittir. [2547]

Deniz harp mektebi ve Lisesi kumandanlığından

- 1 — Liseye kayıt ve kabul 1 Temmuzda başlar, nihayeti-ne kadar devam eder.
- 2 — Güverte, makine, hava sınıflarına talebe kabul olunur.
- 3 — İstida ile müracaatta 2 inci maddedeki sınıflardan hangisine talip bulunulduğu ve Maarif Orta mektepleri şahadetnamesini haiz olmıyanların imtihanla girmek istedikleri yazılmalıdır.
- 4 — İstidaya iştirak eden vesikalar :
A — Tarihi bir seneyi tecavüz etmemiş aşt kâğıdı.
B — Fotoğraflı nüfus cüzdanı.
C — Ailesinin ve kendisinin sui hal ve şöhret sahibi bulduklarına ayrı ayrı ve polisçe musaddak hüsnühal ilmühaberleri.
D — Mezun buldukları mektebin fotoğraflı şahadetnamesi veya teferuatlı tasdikname.
E — Kabul şartnamesinde yazıldığı gibi velisinin noterlikçe musaddak taahhüt senedi.
F — Kabul şartnamesinde yazıldığı gibi velisinin ve kendisinin taahhütnamesi.
- 5 — Mufassal kayıt ve kabul şartları Kasımşapada Deniz matbaasında beş kuruşa satılmaktadır.
- 6 — Taşradan müracaat edip fevkalâde ihtiyaç ve zaruret dolayısıyla mektepte ibate ve işe edilmeleri mecburi olanların 15 Temmuzdan sonra mektepte bulunmaları ve bu vaziyette bulduklarına dair müteber vesika getirmeleri lüzumudur.

2591—3461

47 derecelik
İstafilina RAKISI
Litresi
235 Kr.
Memleketin en nefis içkisidir.
Çünkü fiçalarda dinlendi-
3280 rilmektedir. [3492]

İstanbul birinci iflâs memurluğundan :
Beyoğlunda İstiklâl caddesinde 443 numaralı mağazada tüccar terzilikle meşgul iken iflâsına karar verilip evvelce ilân olunan D. Bereziner ve D. Kamışki kolektif şirketle şürekânın ahiren akdeyledikleri konkurdatu mahkemeye 27 Mayıs 933 tarihinde tastik ve 8 Haziran 933 tarihinde iflâsın kaldırılması karar verilmiş olmakla ilân olunur. (4374)

ZAYI — Galata İthalât gümrüğünden 23135 numero ve 26-4-33 tarihli beyannameye ait alınan 607998 numero ve 21-5-933 tarihli gümrük makpuzu zayı olmuştur. Nüshai saniyesi alınacağından hükmü yoktur. (4367) Salti ve Franko

YELKENGİ VAPURLARI

KARADENİZ POSTASI

Erzurum

Vapuru 12 Haziran

PAZARTESİ

günü akşamı hareketle Zonguldak, İnebolu, Ayancık, Samsun, Ordu, Giresun, Trabzon, Sürmene, Rizive, azimet ve avdet edecektir.

Fazla tafsilât için Sirkeci Yelkenci hanındaki acentâlığına müracaat. Tel: 21515. 4344

3526

SEYRİSEFAİN

Merkez acentası Galata Köprübaşı B. 2362
Şube A. Sirkeci Mühürdar zâde H. 23740.

İZMİR - PİRE - İSKENDERİYE POSTASI

EGE

13 HAZİRAN SALI 11 DE

TRABZON POSTASI

Cumhuriyet

14 HAZİRAN ÇARŞAMBA 18 de Galata rıhtımından kalkarlar.

KADIKÖY

Havagazı Şirketi

12 Haziran Pazartesi günü saat 15 te Kadıköyünde Süreyya Paşa sineması salonunda verilecek olan ameli yemek ve pasta pişirme dersine bütün Hanımefendileri davet eder. (4285)

3541

Umumi Nesriyat ve Yazı İşleri
Müdürü ETEM İZZET
Gazetecilik ve Matbaacılık T. A. Ş.

Ankaralının Defteri

PROPAGANDA MI, İRŞAT MI?..

"İllustration,, un bir makalesi — Mareşal Fon Sanders ne diyor?..

ANKARA: 20 - NISAN - 1921

Büyük Millet Meclisi hükümeti her gün biraz daha canlanıyor. Ankara hükümeti kurulduğu zaman, memleket dahilinde baş gösteren isyanlar, tamamen sönmüştür. Şimdi, Memleket dahilinde nisbi bir asayiş hüküm sürüyor. İdare makinesini intizam dahilinde yürüyor: Mücadelenin istikbali hakkında kafalar; daha müsbet, daha salim düşünüyor. İş yalnız bununla da kalmıyor. Yeniden yücüde getirilen Milli ordu; harp cephelelerinde kuvvet ve mevcudiyetini hissettirmeye başladı. Müdafaa ve mukavemet sahasında ehemmiyetli zaferler kazanıyor. Bu netice, sevindirici bir şeydir.

Yalnız bir şey kalıyor: Acaba harici politika âlemi, bizi olduğu gibi tanıyor mu, maddi ve manevi kuvvetlerimizin derecesini biliyor mu? Ankarada kurulan hükümetimizin mahiyetini herkes öğrendi mi? Teşkilâtı Esasiye Kanunumuzun temel olan halkçılık prensiplerimizi herkes öğrendi mi? En nihayet sulh ve harp meselelerinde Büyük Milli Reisimizin, Büyük Millet Meclisinin gayeleri her tarafta malûm oldu mu?..

Mecliste, zaman zaman propagandanın, propagandanın lüzumundan bahsediliyor. Fakat propagandayı anlayış tarzı, büsbütün başkadır. Hele bazı mebus efendiler, propaganda sözünü bile söylemiyorlar. Onun islâmcası, (İrşat) varken niçin frenkçe kelime kullanalım? Diyorlar. Bu zatların nazârında irşadın manası, camilerde, malûm olan esas ve formler dahilinde, vaz ve nasihat etmektir. Sarıksız propagandacı lamaz!

Mareşal Leyman Fon Sanders

Zavallı Tunalı Hilmi, beyhude yere çırpıyor. Her vesileden istifade ederek irşat encümenini uyardırmağa çalışıyor. Propaganda için dahilde ve hariçte teşkilât yapılmasını teklif ediyor. Bilmiyorum, hükümetin bu işte kullanacak vesaiti, parası mı, pek az, yoksa propagandanın lüzumuna kani mi değil?.. Çünkü bu lüzumu hissedince, Milli müdafaa tedbirleri arasında propagandaya mühim bir fasıl ayırmamak imkânı olmaz.

Propaganda tedbirlerine, teşkilâtına ehemmiyet vermediğimiz muhakkak... Fakat yeni Türkiyeye dair olan hakikatlerin de yürümekten geri kalmadığı da aynı derecede muhakkak... Güneşin ışığı zorla, sun'î tedbirlerle örtülür mü? Son zamanlarda Avrupa matbuatında yeni Türkiye ve Mustafa Kemal hakkında çok güzel yazılar çıkıyor.

İşte bir kaç gün evvel elime geçen Fransızca Illustration gazetesi'nin "Mustafa Kemal,, başlıklı bir

makalesinin tercümesini, buraya geçiriyorum:

"Müttefik nazırlar ve sefirler Londra'da toplanıp 1453 tenberi halledilemeyen Şark meselesine bir kere daha meşgul olurlarken Türkiye'nin talihi hakkında felsefe yapacak birisi varsa o da şüphesiz Mustafa Kemal Paşadır. Fakat Mustafa Kemal Paşanın felsefe yapmaya vakti yoktur. Başkaları lâfla vakit geçirirken o hareket ediyor. İki sene evvelisi mağlûp ve yıkılmış memlekette âsi sayılan Mustafa Kemal, bugün, Türkiye'nin şanlı reisi bulunuyor. Şüphesiz İstanbul reisi değil. Esasen oradaki memleketsiz idare-i hükümet eden, tebaasız hüküm süren, vekâletsiz müzakerata giren o hükümet heyulâsını ne ehemmiyeti var? Hakiki Türkiye artık Boğaziçi'de bulunmuyor. Ankaraya iltica etti. Milli Meclis, emreden baş, idare eden eller hep orada, Mustafa Kemal Paşa da orada, o yalnız müttefiklere değil, talihe isyan etti. Memleketi başkalarının hatalarına ebediyen kurban giderken ve talihe boyun eğmişken o etrafına son mukavemet kuvvetini topladı. Hiddetli, cesur, azimkâr inanandan mâda hiç bir kuvveti olmadan dünyaya karşı çıktı. Nüfuzuna girenler, yavaş yavaş çoğaldı. Evvelâ parmakla gösterilen münferit kimseler, sonra bir furka haline girdiler. Türkiye Umumi harpte mağlûp olmakla beraber, İzmir, Edirnevi, Trakya'yı kaybetmeyecektir. Mustafa Kemal'in Türkleri; Sevr muahedelerini yırtmak zahmetini ihtiyar etmediler. Çünkü ellerine alıp okumadılar bile... Haklarını almak için bir ordu yaptılar. Şimdi harbediyorlar. Onlara karşı İngiltere Irakta, Fransa Kilikya ve Suriyede birer ordu tutmaya mecbur oluyorlar. Bir çok yerde mazaffer oldular. Bizi Maraştan, Urfadan koştular. Son davet üzerine Ankara Hükümeti muhahaslarını Londraya gönderdi. İki senedenberi ne terakki? Mustafa Kemal Paşa için de ne büyüklük, ne sevinç?..

"Bu istiklâl kahramanı henüz lürk yaşındadır. Yenişehiri hakiki bir Türk ailesindedir. Uzun boylu, oldukça geniş omuzlu, küçük elli, küçük ayak-

lı ve gayet çeviktir. Çok iyi meç kullanır. Şahsiyetinin kuvveti ve ehemmiyeti, yüzünde okunur. Alın zekâ ile parlar. Gözleri, maaviliklerinden beklenmeyecek keskin bir şule ile bakar. Fakat her şeyden ziyade, yüzünün geniş hatları, ruhanın, büyük mücadelerine söylüyor. Bazıları, kaplan yüzü de dediler. Belki. Fakat ekseriya, umulmaz derecede tatlı bir çocuk tebessümünün aydınlatığı bir çehre. Her halde manasının tenevvü ve taharrükü ile nazardikkati celbeden bir sima..."

"Mustafa Kemal Paşa, hakiki bir askerdir. Harbiumumi esnasında bilhassa Çanakkalede müstesna bir kabiliyet gösterdi. İngilizleri yenen Anafartalar kahramanı odur. Mustafa Kemal Paşa kabiliyetli bir kumandan olduğu kadar, kelimenin bütün yüksek manasıyla de hakiki bir amirdir. Sanki, insanları idare etmek için doğmuştur. Bazı insanları diğerlerinin başına geçiren ve herkes tarafından mutâ'eden isimsiz kuvvet, hiç şüphesiz, onda bol bol var!.."

Büyük Alman gazetelerinin birinde de Leyman Fon Sanders'in bir makalesi çıktı. "Yeni Türkiye,, başlıklı bu makalesinde, Mareşal Fon Sanders, İstanbul'daki hükümet taslağının, hiç bir nüfuz ve kuvvete malik olmıyan bir hayalden ibaret olduğunu, padişahın millet nazârındaki sevgisini kaybettiğini, asıl milli kuvvetin, Ankarada, Nasyonalistlerin elinde bulunduğunu izah ediyor. Mareşal Fon Sanders, bilhassa, Mustafa Kemal'in yüksek şahsiyeti üzerinde durarak ondaki yüksek meziyetleri anlattıktan sonra şu hükmü veriyor:

"Başında böyle bir reisi olan, müttehit bir milletin mukavemeti, işgal ve tehdit gibi tedbirlerle kırılmaz!.."

Anlaşıyor ki, milli Türkiyeye dair olan hakikatler, yalnız dahilde değil, hariçte de yürüyor. Bizim bu işlerdeki heyecanımız, telaşımız; bu hakikatlerin cereyanına biraz daha vüs'at, biraz daha sür'at vermek arzusundan geliyor!

MILLICI

Siyah gömlek ve külottan frak ve simokine

Ankara'da Paris bulvarları

ANKARA, 8. (Milliyet) — Bugünkü Ankara caddelerindeki kıllık ve kıyafetler, en medeni şehirlerle kıyas edilir bir haldedir. Utülü elbiseli ve tertemiz yakalı kibar efendiler, son moda giyinmiş gayet şık hanımlar Avrupanın en modern caddelerinde yürüyen insanların aynısıdır.

Daha pek çok zaman geçmedi, on, on iki sene evvel Ankara caddelerinde kadın görmek bir mesele idi. Erkekler külöt pantolonlu, siyah yahut haki gömlekler giyerlerdi. Hemen herkes yakası paçası bir tarafta, elbiseleri buruşuk, derbeder bir halde idi. O zaman büyük bir işin peşinde idik ve ancak onu düşünmeğe vaktimiz vardı. Fakat bugün artık normal vaziyete düştük, tabii günler yaşıyoruz. Medeniyet âleminde mevkimizi aldık ve onu takviye ediyoruz.

Bıraktığımız derinliklere âdeta bakamıyor ve daha ziyade yamaçlara tırmanıyoruz. Eski çukurlara bakmak başımızı döndürüyor. Bugünkü ile dünkü giyimlerimizi bile mukayese etmek insana hayret veriyor. Eski fotoğraflarımızı gizli albümlere kaldırdık. Bunlara bir daha bakabilmek için ancak mühim bir hatıranın tevsiği zarureti saik olabiliyor.

Bütün bu inkılâp mevzuları arasında unutulmamalıdır ki şapkanın da çok mühim bir mevkii vardır. Başımıza geçirdiğimiz bir şapka bütün telebüz tarzlarımızda rutuşlar yaptırdı ve artık giymiş zevkimiz bugün kemalini buldu.

Şapkadan, giyiniş değişikliklerimizden bahsederken frağı giydiğimiz ilk günleri ve o günlere ait bazı tuhaf hikâyeleri dahi hatırlamak kabil değildir. Yaşayış bün-

zemize medeni âlemin bu mükâmil kisvesi girdiği bu ilk günlerde hepimiz az çok yanlışlıklar, acemilikler yaptık.

Frak ne zaman giyilir, bunun yelek ve boyun bağlarından siyah ve beyazı ne zaman kullanılır, smokin hangi saatlerde ve hangi işlerde giyilir?.. Bir çok sualler ki bunlar kıtaptan ziyade hayattan öğrenilecek şeylerdi ve nihayet öğrendik.

Merkez kıraathanesinde silindiri başta ve frak sırtta nargile içtik. Çaylarda smokin giydik, frakla siyah boyunbağı taktık.. Evet, bunları yaptık, bu acemilikler tabii idi. Kaldı ki bugün bu potları kırmıyoruz ve bu elbiselere sırtımız babası frak gişmişlerden daha ziyade alışık..

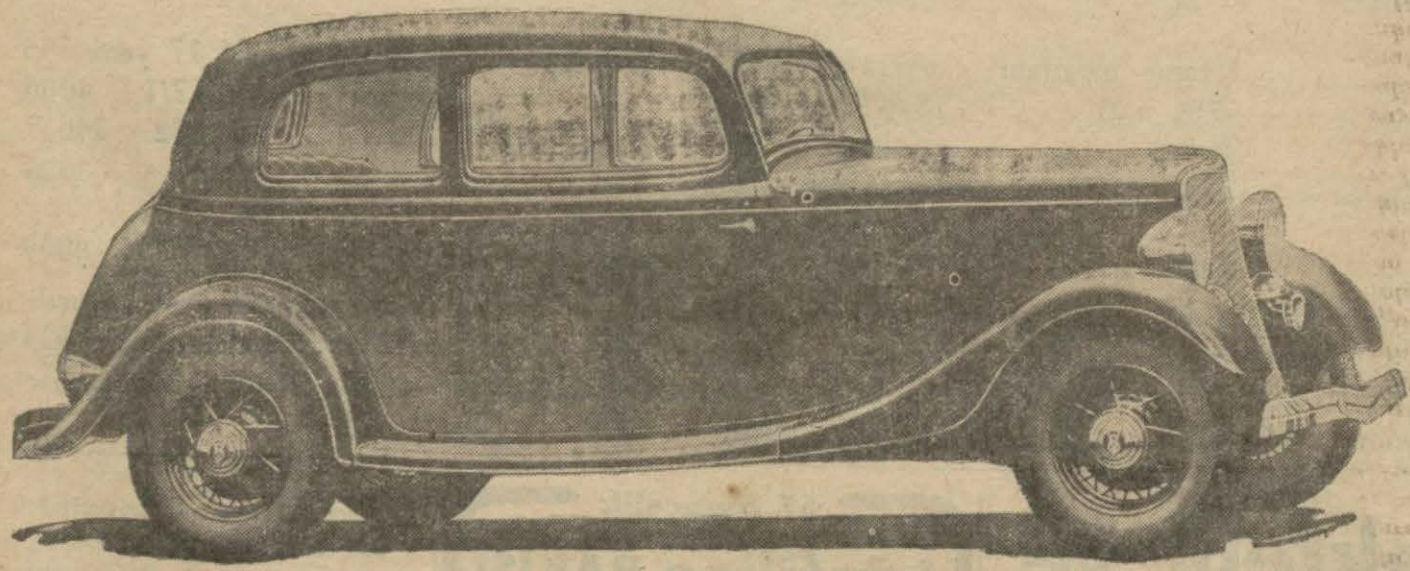
Ankara caddelerinde kıllıklar çok medenidir dedim. Dün kapalı çarşafı zevcesile sokağa çıkmayı ayıp sayanlar, bugün çıplak kolları, günün modasına çok uygun hanımlarile Paris bulvarlarında gezer gibi serbesttirler. On sene evvel Karaoğlandan geçen bir hanım sokakları dolduran bütün erkekler için bir düşünce şurşine vesile ve bir hâdiseye mevzu idi. Bugün yüzlerce hanımın caddeleri doldurması bir fevkalâdelik bile sayılmıyor.

Bugün Ankarada erkek ve kadın sanki ayrı birer cins değildirler ve Ankara caddelerinde de bugünün en medeni şehirlerinin caddelerinde görülen manzaralardan vesile ufacak olsun bir ayrıklık göstermez. Biz fesle beraber traşlı sa kallarımızı, derbeder kıllıklarımızı da Osmanlı devri gibi tarihin en derin uçurumları dibine gömdük.

S. R.

Yeni V-8 Ford Otomobilleri

112 parmak dingil mesafesi

Ford Motör Kumpanyası yeni V-8 otomobillerini muhterem müşterilerine takdim eder.

Bugün piyasaya arz edilen bu yeni Ford'lar her cihetten emsallerine faiktirler. Karoseri geniş, uzun, siklet merkezi alçak, dış hatları gayet güzeldir. 112 parmak dingil mesafesi. Etekli çamurluklar. 75 beygir kuvvetinde gayet düzgün çalışır V-8 tipi motör. Lâstik motör mesnetleri. İşleyişte bir yumşaklık temin eden 25 tane rulman. Fevkalâde akselerasyon. Saatte 130 kilometre sür'at. Yağ ve benzinde son derece idare. Otomatik şerare kontrolü. Sessiz ikinci vites. Sessiz ve sinkronize edilmiş vites değiştirme. Tam muvazeneli 65 libralık krankşaft. Aliminyom pistonlar. Sessiz ters karbüratör. Gayet hafif direksiyon. Dört tekerlek üzerinde çalışır müessir frenler. Dö Lüks tiplerde bütün camlar triplekstrir.

Taksimde OTOMOTÖR Ford Acentesi salonunda teşhir edilen bu yeni Ford'ları bugün görmenizi rica ederiz.

FORD MOTOR COMPANY EXPORTS INC. - İSTANBUL

4334

ISMARLAMA KOSTÜM
Hereke ve Feshane Kumaşlarından

22¹/₂ Lira

25¹/₂ Lira

27¹/₂ Lira

30¹/₂ Lira

34¹/₂ Lira

Hereke'nin Fresko
Kumaşlarını tercih ediniz
Serin tutar

Sağlam malzeme . Usta makastar . İki pruva

Yerli Mallar Pazarı

İstanbul: Bahçekapı

[43731]